

CIVIS HUMÁN SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI KÖZPONT NEVELŐSZÜLŐI HÁLÓZAT

SZAKMAI PROGRAMJA

Módosításokkal egységes szerkezetben

"Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak."

(Máté 5,7)

Hatályos: 2023. november 30-tól

Tartalomjegyzék

1. A program alapja.....	5
2. A Nevelőszülői Hálózat fontosabb adatai	6
3. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	8
4. A nevelőszülői hálózat ellátási területe, az ellátandó célcsoport és ellátási terület jellemzői.....	8
4.1. Ellátási terület.....	8
4.2. Ellátandó célcsoport	8
4.3. Ellátási terület jellemzői	11
5. Az ellátottaknak szóló szakmai szolgáltatások célja, feladata, alapelve ...	12
5.1. A megvalósítani kívánt program konkrét megvalósítása, a létrejövő kapacitások, szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása	13
5.2. A Hálózaton belüli és más Intézményekkel történő együttműködés	17
6. A szakmai feladatellátás személyi feltételek.....	20
6.1. Intézményvezető.....	20
6.1.1 Intézményvezető-helyettes	22
6.2. A szakmai vezető(k)	23
6.3. Nevelőszülői tanácsadók	25
6.4. A növendékügyi előadó feladatai	28
6.5. Gyermekvédelmi ügyintéző	31
6.6. Vezető pszichológus, pszichológusok.....	32
6.7. Gazdasági Iroda munkatársak:	33
6.7.1. Gazdasági Vezető	33
6.7.2. Pénzügyi és munkaügyi vezető.....	33
6.7.3. Munkaügyi ügyintéző.....	35
6.7.4. Gazdasági ügyintéző	36
6.7.5. TB-és pénzügyi ügyintéző	37
6.8. PR és Marketing munkatárs	38
7. A nevelőszülői hálózat szervezésének, működtetésének és fenntartásának tartalma, módja.....	39
7.1. A nevelőszülői hálózat fejlesztése, szakmai célkitűzéseink	39
7.2. A leendő nevelőszülők tájékoztatása, kiválasztása és felkészítése	41
7.3. A kihelyezés, a gyermek és a nevelőszülői család illesztése.....	46
7.4. A gyermek fejlődésének tervezése.....	47
7.5. Gondozási hely váltás	47
7.6. A nevelőszülő alapvető feladatai.....	48
7.7. Kötelező továbbképzések és egyéb képzések szervezése	49
7.8. A nevelőszülői alkalmasság felülvizsgálatának módja	50

7.9. A nevelőszülőt a gondozásába elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátásra megillető juttatások elszámoltatása	51
8. A nevelőszülői tevékenység során ellátandó nevelési feladatok szakmai alapelvei	52
8.1. Gyermekek teljes körű ellátása	52
8.1.1. Teljes körű ellátások.....	53
8.1.2. A gondozás, nevelés	57
8.2. Utógondozás, utógondozói ellátás	66
9. A nevelőszülői hálózat működtetését általánosan meghatározó keretek, az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végzők jogainak védelme.....	67
9.1. Minőségbiztosítás	67
9.2. Adatkezelés, dokumentáció, nyilvántartás.....	68
9.3. Gyermekbántalmazás megelőzésének módszertana.....	70
9.4. Szakmai etika	71
9.5. A gyermeki jogok biztosítása.....	71
9.6. Érdekképviselő	73
9.7. Munkatársak védelme.....	74
<i>Mellékletek:</i>	75

E dokumentum a Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi Központ Nevelőszülői Hálózat (továbbiakban: Hálózat) alapidokumentuma, mely tartalmazza a hálózatban folyó szakmai munka célját, alapelveit és módszereit.

A szakmai program a Nevelőszülői Hálózat nyilvános dokumentuma, így a **nyilvánosság elve** alapján lehetővé tesszük, hogy bárki megismerhesse a hálózat tevékenységét. Ennek biztosítása érdekében a szakmai program a Hálózat székhelyén, a faliújságra kifüggesztettük, valamint a Hálózat honlapján is megjelenítésre kerül.

A **közérthetőség és nyilvánosság elve** alapján megvalósul az a szándék, hogy a Hálózat tevékenysége megismerhetővé és átláthatóvá váljon minden érdeklődő számára.

A szakmai program követi az **áttekinthetőség elvét**, ennek érdekében a dokumentumot borítóval, tartalomjegyzékkel, oldalszámmal láttuk el. Struktúrája, szerkezete segíti a közérthetőséget.

A program a Nevelőszülői Hálózatra nézve **egyedi**, és **helyi** sajátosságokat tartalmaz. Az **egyetiség elve** alapján a szolgáltatás helyszínének, körülményeinek, jellemzőinek bemutatása mellett a feladatokat, nehézségeket, lehetőségeket és az alkalmazott módszereket is tartalmazza.

Meggyőződésünk, hogy magas szintű szakmai munkával, hitünkkel, odafigyelésünkkel elősegítjük az ellátást igénybe vevő gyermekek életminőségének javítását.

Küldetésünknek tartjuk:

- Isten és mi, minden emberi életet értékesnek tartunk,
- segíteni a már megszületett gyermekek családban való felnövekedését.

A Hálózat dolgozóiként, mint szakembereknek, jogunk és kötelességünk, hogy egymásról jól feltételezzünk, a belénk vetett bizalommal soha ne éljünk vissza. A bizalom az alapja a sikeres és eredményes gondozásnak.

1. A program alapja

Szakmai programunk a gyermek jogaira, a nevelőszülői ellátást érintő hatályos jogszabályokra és módszertani ajánlásokra épül a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Szakmai munkánkat meghatározó jogszabályok - mindenkori hatályos állapotuknak megfelelően:

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény (Gyermekjogi Egyezmény) a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.)
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2013. évi V. tv. a Polgári Törvénykönyvről (továbbiakban: Ptk.)
- 2016. CL. tv. az általános közigazgatási rendtartásról (továbbiakban: Ákr.)
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 2012. évi I. tv. a Munka Törvénykönyve
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997.(IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről, tevékenység engedélyezéséről,
- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rend. a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 513/2013.(XII. 29.) Korm. rendelet a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 29/2003. (V. 20.) ESzCsM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és

vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról

2. A Nevelőszülői Hálózat fontosabb adatai

Fenntartó: Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi Központ

Székhelye: 4551 Nyíregyháza, Napkorong utca 42/B.

Telefon: 70/523-1921; 70/609-1488

Email: kozpontcivis@gmail.com

Posta címe: 4551 Nyíregyháza, Napkorong utca 42/B.

A fenntartó jogállása: Nyilvántartásba nem vett belső egyházi jogi személy

Működtető:

Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi Központ Nevelőszülő Hálózat

Székhelye: 4024 Debrecen, Vígkedvű Mihály u.23.

Posta címe: 4024 Debrecen, Vígkedvű Mihály u. 23.

Telefon:70/886-6508

Email: civisneveloszuloihalozat@gmail.com

Honlap címe: <https://civisnh.hu/>

Gyvt. szerinti besorolása, típusa:

A gyermekvédelmi szakellátáson belül, otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás nevelőszülői hálózat működtetésével.

A szolgáltató tevékenység formája: nevelőszülői ellátás

Férőhelyek száma a módosítás időpontjában a HB/11-SZGY/00157-58/2023. számú tanúsítvány alapján: 1168 férőhely

Ebből betöltött férőhely a módosítás időpontjában: 856

Nevelőszülők száma a módosítás időpontjában a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyezve: 400 fő

Ebből a jogviszonnyal rendelkező nevelőszülők száma: 323 fő

A Működtető rövid bemutatása:

A Működtető székhelye a város jelenlegi és a jövőben tervezett közlekedési csomópontjához közel, tömegközlekedéssel, sőt gyalog is könnyen elérhető a vidékről érkező ügyfelek számára is. A Működtető irodájának munkatársai: az intézményvezető, a szakmai vezetők, a nevelőszülői tanácsadók, a gyermekvédelmi ügyintéző(k), a növendékügyi előadó(k), a pszichológusok, a gazdasági vezető, a pénzügyi és munkaügyi vezető, a pénzügyi-, gazdasági-, és munkaügyi ügyintézők, valamint egy PR és marketing munkatárs. Irodájuk rendelkezik a munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételekkel (zárható szekrények, íróasztal, számítógép, telefon, fénymásoló, fax, internet, stb.), valamint, a kapcsolattartáshoz szükséges családi hangulatú szobával. Az iroda 2023-ban belső átalakításokon esett át a dolgozók létszámának növekedése miatt, illetve egy, az iroda udvarához tartozó külön bejáratú helyiséget alakítottunk ki a kapcsolattartások családi hangulatú megvalósítása érdekében. A szakmai munkatársak számának bővítése/bővülése és a feladatellátás hatékonyabbá tétele érdekében egyrészt a jövő évben terveink között szerepel egy nagyobb iroda/épületre váltás, másrészt 2023. november hónapban Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye székhelyén, Miskolcon is bérbe vettünk iroda használt céljára egy frekventált, tömegközlekedéssel is jól megközelíthető helyen elhelyezkedő irodát. Az iroda alkalmas többek között a BAZ vármegyében tevékenykedő két szakmai vezető és 10 fő nevelőszülői tanácsadó számára, hogy munkamegbeszéléseket, értekezleteket, szakmai napokat, egyeztetéseket tartsanak, továbbá a bérleményben pszichológiai vizsgálatok lefolytatására is lehetőség van.

A tárgyi felszereléseket tekintve bővült a Hálózat saját gépjárműparkja is, de a dolgozók nagyobb része saját gépjárműveiket használja, melyek elszámolása a NAV által meghatározott normák szerint történik.

Nevelőszülőink legtöbbje középfokú végzettséggel rendelkezik. A kiválasztás során a Raven-féle vizsgálati elv alapján a Raven-teszt kerül kitöltésre. A teszt igen jól korrelál az életben elért teljesítményekkel. Az intelligenciateszt eredménye egy irányadó érték, ami alapja a további vizsgálatoknak. Extrém alacsony, alacsony IQ-val rendelkező jelentkezők kiszűrésre kerülnek, annak érdekében, hogy az általunk kiválasztott nevelőszülők kellő képen tudják támogatni a hozzánk kerülő gyermekek iskolai előmenetelét.

A pszichológiai alkalmassági vizsgálaton túl, nagy hangsúlyt fektettünk rá, hogy a Hálózathoz tartozó nevelőszülők családi házaikban igazi otthont, valódi befogadást és elfogadást nyújtsanak a családjukat nélkülözni kényszerülő gyermekeknek. Figyelünk rá, hogy ne csak a jogszabályban meghatározott minimum feltételek legyenek meg a nevelőszülő háztartásában, hanem – a gyermek, fiatal felnőtt életkorához és szükségleteihez igazodó tárgyi adottságokkal is rendelkezzen a befogadó család.

3. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Nevelőszülők toborzása a települések helyi újságjaiban, hirdetésekkel történik. Ezen kívül prospektusok, szórólapok kihelyezése is megtörtént a munkaügyi központokban. Továbbá igénybe véve az egyre magasabb PR értéket képviselő online felületeket, azon keresztül is történik toborzás.

Továbbra is kiemelt feladatnak tartjuk, hogy személyesen is tartsuk a kapcsolatot a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok vezetőivel, valamint az elhelyezési osztályának munkatársaival. Ezen kívül hálózatunkat folyamatos kapcsolatot tart a gyámhivatalokkal.

Rendelkezőnk saját honlappal is, melynek elérhetősége: www.civisnh.hu

A közösségi média adta lehetőségek kiaknázása is kiemelt feladat.

4. A nevelőszülői hálózat ellátási területe, az ellátandó célcsoport és ellátási terület jellemzői

4.1. Ellátási terület

A Cívis Nevelőszülői Hálózat országos hatáskörű gyermekvédelmi intézmény, azaz Magyarország Közigazgatási területéről fogadhat gyermeket, fiatal felnőttet.

A Hálózat működési székhelyén több nevelőszülői hálózat is működik, ezért szükségszerű volt a területi lefedettség, illetve a lakosság szükségleteinek beazonosítása.

4.2. Ellátandó célcsoport

Az 1997. évi gyermekvédelmi törvény megjelenésével hangsúlyossá vált a családi körülmények között való elhelyezés, így felértékelődött a nevelőszülői ellátási forma. 2014-től a 12 éven aluli gyermek befogadó családoknál helyezhető el, illetve az intézményi elhelyezett 12 éven aluli gyermekek fokozatosan kihelyezésre kerülnek.

A gyermekvédelmi törvény hatályba lépése óta a nevelőszülőkhöz való kihelyezés permanensen nő. A növekedés oka egyrészt, hogy egyértelműen meghatározott lett a nevelőszülői ellátás helye a gyermekvédelemben, másrészt egyre több a hátrányos helyzetben lévő családok száma.

A legfrissebb KSH adatok szerint¹ a különleges nevelőszülők száma 2020-2022 között 5706-ról 5909-re emelkedett úgy, hogy ez idő alatt a különleges nevelőszülők száma 1413-ról 2409-re, míg azon nevelőszülők száma, akik nem különleges vagy speciális nevelőszülők 4279-ről 3489-re csökkent.

¹ https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0019.html

2020 és 2022 közötti időszakra közölt KSH adatok szerint a szakellátásba bekerült gyerekek száma 20.743 főről 21.175 főre, ebből a nevelőszülőknél elhelyezettek száma 14562 főről 14859 főre növekedett, amely cc. 300 fős emelkedést jelent. Megyei szinten a legnagyobb növekedés Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében volt, ahol a nevelőszülőknél kihelyezettek száma 1967 főről 2193 főre emelkedett.²

A szakellátásba kerülő gyermekek szám 2020 és 2022 között 6708-ról 7396 főre változott, ez kor szerinti megosztásban az alábbi táblázat tartalmazza³

ÉV	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves és idősebb
2020	2121	795	1799	1156	2191
2021	2256	884	1724	1174	2286
2022	2363	966	1928	1242	2298
növekedés	242	171	129	86	107

A táblázatból látható, hogy a 0-2 éves korosztályig több, mint 10%-os, a 3-5 éves korosztály tekintetében viszont több, mint 20%-os növekedés tapasztalható. Azonban ha ezeket számokat a szakellátásban lévő számokkal hasonlítjuk össze, akkor a 0-2 éves korosztály tekintetében csak a legutóbbi 2022-es adatokat nézve 2721 szakellátásban lévőből 2363 fő került be a szakellátásba. Tehát ebben a korcsoportban a legnagyobb a bekerülés (és kikerülés) aránya, így Hálózatunk is kiemelten keres olyan nevelőszülőket, akik különleges nevelőszülőnek is alkalmasak. A szakellátásból való kikerülés egyik oka az örökbefogadások teljesülése, ezért is lehetséges a nagyobb fluktuáció ebben a korcsoportban.

Az ellátandó célcsoport a Gyvt. alapján:

- A beutaló szervek (a gyámhivatal, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) által ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve a gyámhivatalok döntését követően nevelésbe vett gyermekek,
- a nevelőszülőknél elhelyezett utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek

² https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0043.html szakellátásban részesülők összes és ebből nevelőszülőknél

³ https://www.ksh.hu/stadat_files/szo/hu/szo0016.html - kor szerinti megosztás összes adott évben és ebből nevelőszülőknél kor szerint adott évben

- integrált környezetben a tartósan beteg, illetve fogyatékos, valamint a három év alatti gyermekek különleges szükségletű gyermekek,

A működtető célja, hogy a nevelőszülőkkel és a szakmai alkalmazottakkal közösen megteremtse a gyermekek és fiatalok szocializációjának feltételeit. Módszereivel, eszközeivel, struktúrájával, nevelési módszereivel hozzájáruljon ahhoz, hogy egészséges, a társadalomba beilleszkedni tudó, önálló életvezetésre és a saját gyermek nevelésére képes felnőtté váljanak.

A gyermekek vér szerinti családjukból kikerülve jelentős pszichés terhelésnek vannak kitéve. A nevelőszülői szakellátás jelentősége, fontossága abban rejlik, hogy vér szerinti családot helyettesítő, otthont nyújtó ellátást biztosítsunk a krízis helyzetben lévő kiskorúak, fiatal felnőttek számára. A hatályban lévő, különböző jogszabályok védik a család intézményét, de amennyiben a család az alapvető funkcióját nem képes betölteni, szükséges egy olyan ellátási forma, amely családot helyettesítő védelmet nyújt, figyelembe véve a gyermek mindenek felett álló érdekének biztosítását. Ezt a helyettesítő célt töltik be a nevelőszülői hálózatok.

A szakellátásba bekerülő gyermekek között nagyon sok a mélyszegénységben élő gyermek, akiről szülei sem anyagilag, sem érzelmileg nem tudnak gondoskodni. Ezen rétegekben sajnos egyre több a gyermekbántalmazás előfordulása is.

Az ideiglenes hatályú elhelyezettként szakellátásba vettek több mint 30 százaléka 0-2 éves (Esély 2019/3). Hálózatunk által hangsúlyosnak tekintett és beavatkozást igénylő sajátosságok közé tartozik az újszülött gyermekekről való gondoskodás.

Egyre nagyobb problémát okoz az újszülött gyermekek elhelyezése- erre megoldás lehet a Kormány intézkedése, a nevelőszülői GYED bevezetése-. A probléma oka:

- Csecsemők kihelyezésnek veszélyforrása lehet, hogy nagyon kevés ismeret áll rendelkezésre, hogy a gyermekek milyen állapotbeli jellemzőkkel bírnak. Ahhoz, hogy minél több hiteles információ szolgáljon a gyermek állapotáról (hogy a nevelőszülő megalapozott döntést tudjon hozni abban, hogy vállalja-e az adott gyermeket) szoros kapcsolatot kell ápoljunk a kórházak újszülött osztályaival.
- Szintén veszélyforrás lehet a későbbiekben az „elengedés”. Szakmai tapasztalatink azt mutatják, hogy megsegítésre, megerősítőre szorulnak azok a családok, akik olyan örökbeadás előtt állnak, akik a gyermekeket újszülött koruktól nevelik.

A nevelőszülők toborzása, kiválasztása és felkészítése során különös odafigyeléssel próbálunk olyan nevelőszülőket kiválasztani, akik alkalmasakat olyan különleges szükségletű gyermekek ellátására, akiket vér szerinti szüleik már a kórházból sem tudnak haza vinni.

4.3. Ellátási terület jellemzői

A nevelőszülőink többsége kisvárosi, községi településen él, ugyanakkor a gyermekek biztonságos környezetbe való helyezését az szolgálja, ha ezeken a településeken el lehet érni az egészségügyi, oktatási-nevelési szolgáltatásokat. A megyeszékhelyeken és egy-egy nagyobb városon kívül teljes és komplex szolgáltatásokkal sajnos nem nagyon találkozunk, ezért kifejezetten örültünk annak, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében – ahol nagy számban jelen vagyunk – az új gyorsforgalmi úthálózat több olyan település mellett és közelében épült meg, ahol a nevelőszülői családjaink vannak, így már ezen településekről is könnyen elérhető válnak a nagyobb városokban megtalálható szolgáltatások, másrészt ezen városok is jobban bekapcsolódhatnak a gazdasági érába, mellyel a szolgáltatások is bővül(het)nek.

A vidéki nevelőszülőknek előnyösebb a helyzete az alábbi tekintetben:

- több gyermeket tudnak elhelyezni a nagyobb lakásnak, háznak köszönhetően,
- nyugodt körülményeket tudnak biztosítani a rohanó élettempójú városokkal szemben,
- általában teljes családok jelentkeznek, akik gyermekeiket már újtukra bocsátották,
- az anyák általában szívesen otthon maradnak a 3 év alatti gyermekekkel, így csecsemők befogadására kiválóan alkalmasak.

Ugyanakkor a vidéki létnek az alábbi hátrányai vannak:

- kapcsolattartások nehezítettek az utazás miatt,
- szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozottabb (speciális iskola, fejlesztés),
- a működtető számára nagyobb költséget jelent a családok rendszeres látogatása, segítése és ellenőrzése.

A városokban jobban hozzáférhetőek azok a szolgáltatások, amelyek a gyermekek hátrányait, fejlődésbeli elmaradásait segítenek leküzdeni.

Véleményünk szerint, ezeknek a körülményeknek az ismeretében lehet a hálózat szakmai munkáját és fejlesztését tervezni, szervezni, s a gyermekek és fiatalok szükségleteihez jobban igazodó ellátásokat létrehozni.

5. Az ellátottaknak szóló szakmai szolgáltatások célja, feladata, alapelve

A hálózat - mint **egyházi** szervezet - világnézettől, vallástól függetlenül határozza meg nevelési filozófiáját, minden kiskorú és utógondozói ellátott számára azonos szakmai, a fejlődési, szociális szükségletekre épülő értékrend alapján. A hálózat szakmai tevékenységében alapvető értékrendként fogadja el és követi: a család szeretetét, a munkához, tanuláshoz való aktív hozzáállást, a másság elfogadását, a megbocsátást, pozitív gondolkodást, feltétel nélküli bizalmat, empátiát, más vagyonának, testi-érzelmi és szellemi értékeinek védelmét, az önzetlen segítségnyújtást.

A nevelőszülőnek lehetővé kell tenni, hogy a gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, illetve vallásoktatáson vehessen részt. A nevelőszülő feladata, hogy tiszteletben tartsa a gyermek vallási meggyőződését, véleményét, még akkor is, ha ez eltér a gondozási hely által elképzeltektől, gyakoroltaktól. Amennyiben a gyermeknek igénye van rá, biztosítani kell számára, hogy hit- és vallási meggyőződését gyakorolhassa. A gyermek igényének és életkorának megfelelően kísérje el, járuljon hozzá a gyermek lelki gazdagodásához. Elő kell segíteni, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy továbbra is nagy szükség van új nevelőszülőkre, új, valós üres férőhelyekre. Elsősorban valós új üres férőhelyek megteremtésre koncentrálunk, hogy minél több gyermeknek tudjunk családot helyettesítő közeget biztosítani. Magyarországon 8000 gyermek vár szerető otthonra (Befogadlak kampány 2019.)

A Hálózat célja a „Kinek/Célcsoport, Miért/Szükséglet” felmérés alapján került meghatározásra.

Ebből láthatjuk, miért is van szükség a szolgáltatásra. A célokat ésszerű és szükségletek és lehetőségek alapján kell meghatároznunk, akár a kis célok kitűzésével is.

Kisebb céljaink között szerepel egy olyan Hálózatnak a kialakítása, működtetése, amely „családias hangulatú”. Nem vágyunk nagy, monumentális Hálózat működtetésére, hanem olyan rendszer kialakítása a cél, amely átlátható, amiben a mindennapi problémák nyomon követhetőek, és minden cselekedet és munka a gyermekek érdekének maximális figyelembevételével valósul meg.

Középtávú célként megfogalmazott feladatok és elérni kívánt eredmények a realitás talaján maradnak. A 3-as pontban részletezett szükségletfelmérésünk

alapos, tényekre alapozott, valamint humán- és anyagi erőforrásaink és a rendelkezésre álló tudás és tapasztalati tőke felmérése is gondosan körül járt.

Fő irányvonal – a célcsoport meghatározásnál már ismertetett-, az újszülött csecsemők minél hamarabb történő nevelőszülőkhöz való kihelyezése, a hospitalizáció elkerülése. Ennek érdekében jelezzük a TEGYESZ-ek elhelyezési osztályai, elhelyezési munkatársai felé, hogy hol vannak olyan üres férőhelyeink, ahová azonnal helyezhető ki csecsemő. Ezen kívül a TEGYESZ-eknek havonta megküldésre kerül az „üres férőhely jelentésünk”, mely tartalmazza az aktuális üres férőhelyek számát, illetve megjegyzésként, hogy melyik családhoz milyen szükségletű gyermekek helyezhetőek el.

Szakmai céljaink továbbá a nevelőszülői tevékenység szakmai támogatása, nevelőszülői kompetenciák folyamatos fejlesztése:

- nevelőszülői tanácsadók tanácsadói és kontroll funkcióján keresztül,
- kötelező és egyéb továbbképzések biztosításával,
- szabadidős és egyéb rekreációs programok szervezésével, a nevelőszülői családok aktív bevonásával.

5.1. A megvalósítani kívánt program konkrét megvalósítása, a létrejövő kapacitások, szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A gyermekek mindenek felett álló érdekének, mint fő preferenciának mentén a nevelőszülői hálózat a gyermekvédelmi gondoskodásban élő kiskorúaknak otthont nyújtó ellátás keretében egyrészt teljes körű ellátást, az utógondozói ellátás keretében pedig a fiatal felnőttek számára utógondozást és szükség szerinti ellátást biztosít nevelőszülői családokban, a célok megvalósítása érdekében az alábbi alapelvek szerint:

- az élethez, az emberi méltósághoz, a szabadsághoz és a biztonsághoz való jog az érdekvédelem biztosításával,
- professzionalitás elve: a nevelőszülői hálózat szakmai közösségének (a kiválasztástól kezdődően) szakmai igényességgel kell eljárni az ellátottak érdekében, melyben egyéni és intézményi felelősség egyaránt megjelenik a felelősségi szintek pontos megjelölésével,
- együttműködés elve: a gyermek gondozása, nevelése során az egyéni gondozási-nevelési tervben megjelölt szakemberek, a gyermek, és a vér szerinti rokoni kapcsolatok vonatkozásában,
- a vér szerinti családdal való kapcsolattartás oly módon, ahogy az a gyermek érdekeit legmegfelelőbben szolgálja, a kapcsolattartás jogszabályban megjelölt formáinak biztosításával, a gyámhivatali határozat alapján, a nevelőszülők aktív bevonásával,
- a testvérek együttes elhelyezésének elve,
- a gyermek szükségleteinek, élethelyzetének, eredeti társadalmi környezetének megfelelő elhelyezés elve, ideértve a gyermek és vér

szerinti családja vallási meggyőződését, a nemzeti-etnikai hovatartozását,

- a fokozatosság és folytonosság elve: különösen a gyermek gondozási helyére történő elhelyezése folyamatában, az esetleges gondozási hely változtatása esetében és utógondozói ellátás nyújtása során,
- végleges elhelyezés elve: mielőbbi hazagondozásra törekvés, hogy a gyermek csak a feltétlenül szükséges időt töltse a nevelőszülői családban, ha ez nem lehetséges, örökbefogadásra történő előkészítés, a nevelőszülői család aktív bevonásával,
- önálló életvitelre való nevelés elve: folyamatosan és tudatosan, mindig a gyermek életkorának megfelelően,
- mindennemű diszkrimináció tilalma.

Ezen alapelvek a nevelőszülői ellátásban az összes érintett vonatkozásában az ellátás minden szintjén jelen vannak, és a konkrét munkafolyamatban feladatokon és felelősökön keresztül valósulnak meg.

Magyarország Alaptörvénye kinyilvánítja: „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.” A fentiekre figyelemmel a nevelőszülői ellátás, mint szolgáltatás célja, hogy az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakba: Gyvt.) szabályainak, a felhatalmazása alapján alkotott rendeleteknek megfelelően biztosítsa:

- a beutaló szervek által ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve a gyámhivatalok döntését követően nevelésbe vett gyermekek teljes körű otthont nyújtó ellátását, és hosszú távú sorsrendezésének (hazagondozás, örökbefogadás) támogatását,
- a nevelőszülőnél elhelyezett utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek teljes körű ellátását, melynek keretében különösen segítséget kell nyújtani a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez, hozzátartozóival való kapcsolattartásához,
- integrált környezetben a tartósan beteg, illetve fogyatékos, valamint a három év alatti gyermekek számára a különleges ellátást, valamint speciális ellátási szükségletű gyermek gondozását-nevelését.

A jelenkor megköveteli a nevelőszülői hálózattól, azt a segítséget, amellyel a nevelőszülők, nevelőszülő tanácsadók, gyermekvédelmi gyámok, pedagógusok, vérszerinti szülők, minél előbb utat találjanak a szakellátásba került gyermekhez.

A gyermekekről való gondoskodásban kiemelt figyelmet fordítunk a különleges ellátású szükségletű gyermekekre. A tanulásban akadályozott különleges szükségletű gyermekek az iskolákban kapják meg a számukra szükséges felzárkóztató foglalkozásokat.

A nevelőszülői hálózatnak felkészültnek kell lenni a gyermek kialakult krízishelyzetére, gyorsan meg kell érteni, rövid analízis után képesnek kell lenni szintézisben látni a megoldáshoz vezető utat. Kezelni kell a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermeket.

A családból kiemelés miatti bizonytalan korai kötődési mintázatok rányomják bélyegét a gyermeki fejlődés számos területére, ami a közoktatási intézményekbe kerüléskor, társas kapcsolatok alakítása során erősen megmutatkozik. Az önszabályozás fejlődésének dinamikája biztosan sérül ebben a helyzetben. Hogy a gyerekeket érő pozitív, semleges vagy negatív hatások közül melyiket hogyan dolgozza fel, rajtunk is múlik.

Megtapasztaltuk, hogy nagyon sok kihelyezett gyermek **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel** küzd (pedagógiában – elfogadott, használt rövidítéssel: BTMN), de többsége **sajátos nevelési igényű** (gyógy)pedagógiában- elfogadott, használt rövidítéssel: SNI). Ideiglenes hatályú elhelyezéskor a gyermekvédelmi gyám jogosult a gyermek lakóhely szerinti köznevelési intézménybe beíratni a gyermeket. Amennyiben korábban már megállapításra került a gyermek megsegítő foglalkozás szükségessége, a szakértői adminisztrációs protokoll nem teszi lehetővé, hogy a gyermek azonnal megkapja - köznevelési törvényben kötelezően előírt - (gyógy)pedagógiai, illetve fejlesztőpedagógiai megsegítést.

Akíró **rendelkezésre áll érvényes szakértői vélemény**, annak alapján a nevelőszülői hálózat pszichológusa elkészíti az egyéni fejlődési lapot, vagy rehabilitációs naplót, fejlesztési tervet hónapra bontva, és a hetente előírt óraszámban elvégzi a rehabilitációs, illetve fejlesztő foglalkozásokat addig, ameddig az intézménykijelölés szerinti szakember -integráló, vagy szegregált intézményben- folytatni tudja.

Akinek **nincs, vagy lejárt** a pedagógiai szakszolgálat által készített **szakértői bizottsági javaslata**, a nevelőszülői hálózat pszichológusa általános állapotfelmérést végez. A pszichológiai állapotfelmérés módszertanilag kidolgozott. Rendelkezésre állnak a korosztály szerint elkészített standard mérőlapok, tesztek, és minden olyan eszköz és játék, mely a gyermek jelenállapotát, beszéd, mozgás, dominancia, kognitív funkció mérésére alkalmas. A vizsgálat kapcsán a pszichológus beszélget is a nevelőszülővel a gyermekről, beilleszkedéséről, egyedi viszonyulásairól, és minden olyan történésről, mely segíti a pontosabb megismerést és az interaktív szociális integrációt.

Amennyiben a gyermek, tanuló állapota megkívánja, a megfelelő szakemberhez átirányítja az optimális fejlesztés és terápiás megsegítés azonosítására. Ez nagy segítségre van a már nevelésbe vett gyermek szakértői bizottság által kért jellemzéshez, mely meggyorsíthatja időben, szakmailag is a szükség szerinti különleges ellátási szükséglet megállapítását. Elősegítve ezzel a kori gondozást, illetve a köznevelési intézményben mielőbbi rehabilitációs vagy fejlesztő foglalkozások elkezdését. Ameddig ez nem valósul meg, a gyermek

képességeinek megfelelő módszerekkel, terápiákkal, technikák alkalmazásával, az ép vagy kevésbé sérült funkciók fejlesztésével, az egyéni sikereket elősegítő tulajdonságok, funkciók fejlesztésével a kidolgozott protokoll szerint - tervezés-fejlesztés-értékelés konstellációban- a nevelőszülői hálózat pszichológusa végzi a feladatot. Adottak a fejlesztési eszközök, feladatlapok, fejlesztő játékok, melyekkel a tervezett feladat megvalósítható.

Nevelésbe vett gyerekek egészséges személyiség fejlődése érdekében szükség van a vérszerinti családdal való irányított programszervezésre. Tapasztalataink szerint a vérszerinti szülők stresszhelyzetben nem jó válaszokat adnak, különösen, ha gyermekükről van szó, ez gátolja a gyerekek **reziliencia fejlődését**.

A kapcsolattartáson túl - gyámhatóság, gyermekvédelmi gyám engedélyével- a szervezett eseményen a vérszerinti szülő láthatja, milyen sokat fejlődött gyermeke, és **szülői viselkedésmintákat** gyakorolhat. Lehetőség nyílik számára új utakat találni saját gyermekéhez, kapcsolata jobb lehet a gyermekét átmenetileg nevelő nevelőszülővel. Szorongásai enyhülnek, ha sikereket él meg közösen gyermekével, lemásolhat **kommunikációs mintákat**. A nevelőszülő ezekben a helyzetekben segítőként jelenik meg, és átérzi súlyát annak, hogy átmeneti családként feladata miért fontos, miért szükséges. Kiemelt cél, hogy a gyerek kapcsolata legyen jó vérszerinti szüleivel, ezáltal mindenki helyén **tudja kezelni saját szerepét**.

Az egyházi ünnepkörhöz kapcsolódhat ez a kiscsoportos program (kézművesfoglalkozás, verses, énekes délután stb). A **gyermekvédelem**, a **pedagógia**, és az **egyházpedagógia** találkozása lehetőséget teremt arra, hogy a szociálisan, - esetenként - mentálisan retardált, lelkiileg sérült gyerekek **megtanulják jól érezni magukat**.

A családból kiemelt gyermekek beilleszkedésének segítése **sokoldalú rehabilitációs tevékenységgel** a pedagógia, pszichológia, gyógypedagógia, szociálpedagógia, pasztorálpedagógia eszközeinek felhasználásával lesz nagyon hatékony. A folyamat az állami gondoskodásba vett gyerekek gondozásba vételétől a hazagondozásig tarthat. Megteremtve ezzel a legfontosabb szempontot a gyerekek életében, kialakítani, **erősíteni a védőfaktorokat**, mely a későbbi életszakaszokban is segítségükre lesznek.

5.2. A Hálózaton belüli és más Intézményekkel történő együttműködés

Hálózatunk azt, hogy a gyermek sorsában érintett szakembereknek együtt kell működniük, a hatékony és eredményes munkavégzés érdekében fontos alapelveként fogalmazza meg.

Hálózaton belüli együttműködések, kapcsolódások:

A gyermekvédelem szinte minden területére igaz, hogy növekvő tendenciát mutat a fluktuáció mértéke. A fluktuáció, kiégés elkerülése érdekében szükséges, hogy a kollégáknak lehetőséget biztosítsunk a ventillációra, a problémák pozitív tapasztalatok megbeszélésére.

Ennek lehetséges formái:

- Team-megbeszélések az aktuális problémák megbeszélésére, az esetleges konfliktusok megoldására
- Esetmegbeszélés tartása szükség szerint.
- A családlátogatások után a tapasztalatok, problémák megbeszélése.
- Szupervízió megtartása igény és szükség szerint
- Utógondozott fiatal felnőtteket érintő problémák szükség szerinti megbeszélése
- Jó gyakorlatok tanulságainak összegyűjtése tematikusan pl. sikeres beilleszkedés, a kapcsolattartás optimalizálása, sikeres hazagondozás, hatékony együttműködési lehetőségek a gyermek fejlesztésének érdekében
- Belső továbbképzések szervezése a munkatársakat érdeklő-érintő témákban.

A hatékony, és bizalomra épülő munka alapja, hogy a nevelőszülők és a Hálózat munkatársai együtt tudjanak működni. Nyílt, őszinte kommunikációval tudjanak egymáshoz fordulni.

Akár a belső szakmai együttműködéshez, akár a külső kapcsolatrendszer tekintve fontos a gyermekvédelemi gyámokkal történő együttműködés mind a nevelőszülői család, mind a nevelőszülői tanácsadó részéről. A Hálózat nevelőszülői tanácsadója és a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás keretében tevékenykedő gyermekvédelmi gyámok közötti folyamatos kapcsolat egyaránt jelent szakmai segítséget és kontrollt a nevelőcsaládok számára. Amennyiben a gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendeli a nevelőszülőt, a nevelőszülő és a gyermekvédelmi gyám köteles egymással együttműködni.

A nevelőszülőnek tisztában kell lenni azzal a ténnyel, hogy minden releváns információt, amellyel a gyermekkel kapcsolatos, közvetítenie kell a gyám felé. A nevelőszülői tanácsadónak a látogatások után, illetve probléma esetén

haladéktalanul fel kell vennie a kapcsolatot a gyermekvédelmi gyámmal, a látogatások során szerzett tapasztalatok átadása végett.

Külső kapcsolataink:

- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatalokkal és a megyei Kormányhivatalok Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal,
- köznevelési intézményekkel,
- rendőrséggel, az idegenrendészeti hatósággal, a menekültügyi hatósággal, az ügyészséggel, a bírósággal, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokságával -mint beutaló szervekkel,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyekkel,
- a munkaügyi hatósággal,
- a javítóintézzettel,
- a gyermekjogi képviselővel,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos.
- tekintettel az újszülöttek, csecsemők ellátásának biztosítására, kiemelkedően kezelendő, a tapasztalatcsere szempontjából kihagyhatatlan a kora miatt különleges szükségletű gyermekek esetében a kórházakkal, csecsemőosztályokkal, a különleges gyermekotthonokkal.
- mentorokkal (akik a gyermekek személyiségfejlődését, nevelését segítik azáltal, hogy egy-egy gyermek támogatását végzik, közös programokba kapcsolódnak be, illetve ellátásuk színvonalát adományaikkal növelik).

Cél a folyamatos információcsere, a rendszeres tapasztalatcserek, esetkonferenciák, a gyermek sorsának mielőbbi rendezése érdekében.

Az egész hálózat működését érintő kapcsolati szinten túl a nevelőszülők mindennapjaiban is megjelenik a kapcsolatok, együttműködések fontossága.

A nevelőszülők kiválasztásánál fontos szempont a családi kapcsolatok stabilitása. Ez fokozza a család biztonságát: szükség esetén kikre és miben számíthatnak, kiterjedtebb érzelmi háttérrel biztosítva a gyermek személyiségfejlődésében is meghatározóak.

A család – nagycsalád együtt határozza meg azt az érték- és normarendszert, amely mentén a gyermek társadalmi beilleszkedése, szocializációja történik.

A nevelőszülői családok a gyermekek nevelése során sokrétű szakmai kapcsolatok aktív résztvevői. Szakmai kapcsolatok alatt azokat a szakmai kötődéseket értjük, amelyek a nevelőszülői-nevelőcsaládi státusszal járnak együtt, ezen családok kapcsolatrendszerének specifikus elemei.

A nevelőszülői tanácsadó elsősorban a nevelőszülőknek ad támogatást a gyermekek nevelése-gondozása során felmerült problémák kezelésében, megoldásában, ill. a leghatékosabb megoldások megtalálásában.

A nevelőcsaládok számos intézménnyel kerülnek kapcsolatba mindennapi életük során.

Ezek közül a fontosabbak:

- oktatási-nevelési intézmények,
- egészségügyi intézmények,
- hatóságok, hivatalok.

Az oktatási intézményekkel történő folyamatos kapcsolattartás a családban nevelkedő gyermekek elsődleges érdeke, melyet munkánk során preferálunk és azt a családoktól is elvárjuk. A pedagógusokkal, mint a gyermek nevelésében is részt vevő partnerekkel való közös munka a gyermeknevelés fontos eleme. A gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek élethelyzetének ismerete, tipikus problémáiknak tudatosítása gyakran a nevelőszülő, ill. a nevelőszülői tanácsadó feladata az oktatási intézményekben. A gyermek nevelőszülői családba történő kihelyezését követő lehető legrövidebb időn belül, előre egyeztetett időpontban a tanácsadó felkeresi a gyermek oktatási-nevelési intézményét, a (leendő) óvónőt, osztályfőnököt, hogy a gondozási-nevelési terv pedagógust érintő feladatairól és a gyermekkel kapcsolatos tudnivalókról konzultáljanak.

A nevelőcsaládok a fenti kapcsolódási pontokon túlmenően társadalmi kapcsolatok aktív résztvevői, melyek a család helyi társadalmi beágyazódottságában kelnek életre.

A család baráti köre, a szomszédok, az iskolatársak és azok családjai, stb. a gyermek szocializációjának fontos közegei.

A nevelőcsaládok helyi társadalmi elfogadottsága jelentős tényezője a családban nevelkedő gyermek társadalmi integrációjának.

A szűkebb lakóhely /városrész, (kis) település utca, / és az itt élők által közvetített értékek jelentősen befolyásolják a gyermek fejlődését.

Ugyanígy a nevelőcsalád által képviselt értékek és normák, és a helyi társadalom által közvetített érték- és normarendszer viszonya is meghatározó tényező. Ennek érdekében a hálózatunkban tevékenykedő nevelőszülőktől elvárjuk a szakmai etikai értékek minden körülmények közötti betartását és betartatását, melyet a nevelőszülői tanácsadó saját példáján keresztül is közvetít és elvár.

6. A szakmai feladatellátás személyi feltételek

A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottak hivatalból járnak el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 3. § (7) bekezdésese szerint a gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörben, valamint önkéntes jogviszonyban nem foglalkoztatható az a személy, akivel szemben a Gyvt. 10/A. § (1) bekezdésben meghatározott kizáró okok valamelyike fennáll, vagy aki e törvényben meghatározott igazolási kötelezettségének ismételt szabályszerű felhívásra sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye.

Nevelőszülői hálózatunk szakmai létszáma a szakmai program készítésnek időpontjában:

- intézményvezető/helyettes
- szakmai vezetők
- nevelőszülők
- nevelőszülői tanácsadók
- növendékügyi előadó(k)
- gyermekvédelmi ügyintéző
- vezető pszichológus, pszichológusok
- gazdasági vezető
- pénzügyi és munkaügyi vezető
- gazdasági ügyintéző
- munkaügyi ügyintéző
- tb-és pénzügyi ügyintéző
- PR és marketing munkatárs

6.1. Intézményvezető

A Nevelőszülői Hálózatot az intézményvezető irányítja. Az intézményvezető felelős:

- a szakszerű és törvényes működésért,
- a szakmai munkáért,

- távolléte esetén a munkaköri leírásban foglaltak szerint az általa megjelölt személy az általa meghatározott feladatok tekintetében helyettesíti,
- a külső kapcsolatok szervezéséért, működtetéséért,
- dönt a Hálózat működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más személy, vagy szerv hatáskörébe,
- képviseli a Hálózatot.

Általános feladatok:

- az Intézményben dolgozók munkáltatója, munkájának irányítása, ellenőrzése,
- felügyeli a nevelőszülői hálózatot, elkészíti a hálózatban folyó nevelés, gondozás célját, alapelveit, módszereit tartalmazó szakmai programot,
- ellenőrzi a szakmai vezetőn és a nevelőszülő tanácsadókön keresztül, illetve közvetlenül, hogy a nevelőszülők megtesznek-e mindent a gondozott gyermek harmonikus fejlődéséért, és, hogy a gyermekek ellátására kapott nevelési díjat, ellátmányt a gyermekekre fordítják-e,
- kivizsgálja a nevelőszülőktől érkező, illetve a nevelőszülőket érintő panaszokat,
- kapcsolatot tart a nevelőszülők lakhelyén működő gyámhivatalokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, oktatási-nevelési intézményekkel, védőnőkkel,
- fejleszti (a szakmai vezető és a nevelőszülői tanácsadók közreműködésével) a nevelőszülői hálózatot, amelynek tagjai az Intézménnyel állnak jogviszonyban, és a jogszabályi előírásoknak megfelelően vállalkoznak gyermekek és fiatal felnőttek családi környezetbe történő befogadására, nevelésére, tanítására,
- részt vesz a nevelőszülői feladat iránt érdeklődő jelentkezők tájékoztatásában, a nevelőszülői tanfolyam megszervezésében,
- a fenntartó jóváhagyásával biztosítja a költségvetés alapján a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- együttműködik az érdekképviselői fórummal,
- szervezi és működteti a külső kapcsolatokat,
- ellátja az iratkezelés felügyeletét,
- elkészíti az éves beszámolót, az éves munkatervet.

Konkrét feladatok:

- Irányítja és szervezi a Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi és Gyermekvédelmi Központ Nevelőszülői Hálózat szakmai tevékenységét, ellátja az intézmény szakmai képviselőtét.
- Biztosítja az intézmény tevékenységének jogszerűségét, a hatályos jogszabályok betartását.

- Rendszeresen figyelemmel kíséri az intézményben kialakított munkamegosztás elveit és gyakorlati megvalósítását, a munka szervezethez, a munkafegyelem megtartását, a szociális munka etikai szabályainak érvényesülését.
- Értékeli az intézmény tevékenységét, szükség esetén javaslatot tesz a szolgáltatások és egyéb tevékenységek fejlesztésére, változtatására, minőségének javítására.
- Szükség szerint az intézmény dolgozói részére munkaértekezletet tart.
- Az intézmény tevékenységi körében együttműködik minden olyan szervezettel, intézménnyel, melyek tevékenysége érintheti az intézmény feladat és hatáskörét.
- Gondoskodik a fenntartó által kért szakmai beszámolók, kimutatások, jelentések határidőre történő előkészítéséről.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a jogszabályváltozásokat. Megszervezi az intézményen belül a munkatársak tájékozódását és tájékoztatását e kérdéskörben.
- Közreműködik az intézmény kapcsolatrendszerének erősítésében, a munkatársak közötti kommunikáció eredményességének kialakításában, a zökkenőmentes munkatársi kapcsolatok erősítésében. Biztosítja a konfliktuskezelés és feszültségoldás lehetőségeit, szükség esetén külső segítők közreműködésével.
- Az intézmény alapító okirat szerinti tevékenységének megszervezése és a feladatok folyamatos és jogszerű végrehajtása.
- A vagyonkezelés területén, a használatba adott vagyon rendeltetésszerű igénybevétele, használata és megőrzése.
- A intézmény gazdálkodásában a szakmai eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítése.
- A intézmény hatályos jogszabályok szerinti működéshez szükséges feltételek megteremtése, fenntartása.
- A intézmény működését szabályzó jogszabályok és szabályzatok betartása és betarttatása.
- A tervezési-, beszámoltatási és információszolgáltatási kötelezettség teljesítése és az adatszolgáltatás hitelességének biztosítása.
- Jelentés készítése az intézmény működéséről a felügyeleti szervek és a fenntartó részére.
- Sajtó és média tájékoztatásra egyedi döntése alapján jogosult.

6.1.1 Intézményvezető-helyettes

Az Intézményvezető-helyettes megbízás alapján látja el feladatait az intézményvezető megbízása alapján. Mindazon feladatokat ellátja, melyek az intézményvezető távollétében felmerülnek az intézményvezető feladatkörébe tartozóan. Kivételt képez ez alól a munkáltatói jogok gyakorlása, kivéve, ha az intézményvezető erre külön megbízást ad részére.

Az intézményvezető-helyettes továbbá szervezet-fejlesztési feladatokat is ellát:

- Borsod-Abaúj-Zemplén, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében nevelőszülőnek jelentkezők toborzása, a hatékony toborzási eszközök lehetőségeinek feltérképezése,
- Vezetők részére javaslattevés a toborzási eszközök igénybevételének lehetőségeiről,
- BAZ és SzSzB megyében a nevelőszülőnek jelentkezők részére szervezett képzések lebonyolításában való aktív részvétel (helyszín, időpont kiválasztásában való közreműködés, a jelentkezőkkel és az oktatókkal való aktív kapcsolat tartás stb.),
- BAZ és SzSzB megye területén levő gyám hivatalokkal és a TEGYESZ-szel való kapcsolat felvétel, aktív együttműködés kialakítása,
- Szervezet fejlesztési kézikönyv létrehozása, mely tartalmazza a Hálózatonál foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülők toborzásával, kiválasztásával kapcsolatos eljárásokat, dokumentumokat,
- Az intézmény vezető folyamatos -heti rendszerességi -, valamint igény szerinti tájékoztatása a szervezet fejlesztéssel kapcsolatos teendőkről, az elvégzett feladatok vegrehajtásáról.
- Biztosítja BAZ és SzSzB megye területén a tevékenységek jogszerűségét, a hatályos jogszabályok betartását.

6.2. A szakmai vezető(k)

Részt vesznek az alábbi intézményvezetői feladatok támogatásban:

- Irányítja és szervezi a Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi és Gyermekvédelmi Központ Nevelőszülői Hálózat szakmai tevékenységét, ellátja az intézmény szakmai képviselését.
- Biztosítja az intézmény tevékenységének jogszerűségét, a hatályos jogszabályok betartását.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri az intézményben kialakított munkamegosztás elveit és gyakorlati megvalósítását, a munka szervezettségét, a munkafegyelem megtartását, a szociális munka etikai szabályainak érvényesülését.
- Értékeli a szakmai munka eredményességét, szükség esetén javaslatot tesz a szolgáltatások és egyéb tevékenységek fejlesztésére, változtatására, minőségének javítására.
- Szükség szerint a nevelőszülői tanácsadók részére munkaértekezletet tart.
- Az intézmény tevékenységi körében együttműködik minden olyan szervezettel, intézménnyel, melyek tevékenysége érintheti az intézmény feladat és hatáskörét.

- Gondoskodik a fenntartó által kért szakmai beszámolók, kimutatások, jelentések határidőre történő előkészítéséről.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a jogszabályváltozásokat. Megszervezi az intézményen belül a munkatársak tájékozódását és tájékoztatását e kérdéskörben.
- Közreműködik az intézmény kapcsolatrendszerének erősítésében, a munkatársak közötti kommunikáció eredményességének kialakításában, a zökkenőmentes munkatársi kapcsolatok erősítésében. Biztosítja a konfliktuskezelés és feszültségoldás lehetőségeit, szükség esetén külső segítők közreműködésével.
- A szakmai vezető felelősségi körébe tartozik:
- Az intézmény alapító okirat szerinti tevékenységének megszervezése és a feladatok folyamatos és jogszerű végrehajtása.
- A vagyonkezelés területén, a használatba adott vagyon rendeltetésszerű igénybevétele, használata és megőrzése.
- A intézmény gazdálkodásában a szakmai eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítése.
- A intézmény hatályos jogszabályok szerinti működéshez szükséges feltételek megteremtése, fenntartása.
- A intézmény működését szabályzó jogszabályok és szabályzatok betartása és betarttatása.
- A tervezési-, beszámoltatási és információszolgáltatási kötelezettség teljesítése és az adatszolgáltatás hitelességének biztosítása.
- Jelentés készítése az intézmény működéséről a felügyeleti szervek és a fenntartó részére.
- A intézmény adminisztrációs rendjének betartása.

- A szakmai vezető helyettesítése:

A szakmai vezető helyettesítését tartós távollétében az intézményvezető által megbízott személy látja el.

- A szakmai vezető konkrét szakmai feladatai:

- Szervezi, irányítja és ellenőrzi a munkatársak komplex területi munkáját, feladatelvégzését.
- Szervezi a nevelőszülői kiválasztását, az alkalmasságra való felkészítést, irányítja és szervezi a nevelőszülők képzését és kötelező továbbképzését, a munkatársak továbbképzését.
- Nyilvántartja a férőhelyeket, a nevelőszülők számát, a gyermeklétszámot.
- Az intézmény hatékony működése érdekében esetmegbeszélést hív össze.
- Koordinálja az esetmegbeszéléseket, szupervíziókat.
- Képviseli a nevelőszülői hálózat szakmai munkáját, elkészíti az éves munkatervét, segítséget nyújt az intézmény munkatervének végrehajtásában, értékeli a végrehajtását.

- Közreműködik a hálózatban elhelyezett gyermek sorsának megtervezésében, az egyéni gondozási-nevelési tervben megfogalmazott feladatok végrehajtásában, a nevelőszülők támogatásában.

GYVR rendszer bevezetését követően ellátja a rendszerben a "gondozási hely" vezetői feladatokat.

6.3. Nevelőszülői tanácsadók

Nevelőszülői tanácsadó a jogszabályi előírásoknak megfelelő szakmai végzettséggel rendelkező szakember, aki kettős feladatot láthat el: nevelőszülői tanácsadást, utógondozást végez.

Hálózatunk, hogy megteremtse a szakmai igényesség feltételeit, a végzettségre vonatkozó jogszabályi előírásokon túl a segítő szakmára alkalmas szakembereket választ a szakmai team tagjaivá. Ezen emberi és szakmai alkalmasság elvi szempontjai:

- egyéni érzelmi motiváltság,
- harmonikus, kiegyensúlyozott személyiség, hitelesség,
- család- és gyermek centrikus szemlélet,
- a feladattal való azonosulás képessége,
- problémaérzékenység,
- jó kapcsolatteremtő készség,
- szociális érettség,
- saját szerep megértése,
- egyéni tanácsadásra való alkalmasság,
- együttműködésre való alkalmasság,
- önálló feladatkezelés, döntésképeség,
- a csoportban rejlő szakmai erő felismerésének képessége, annak kompetens használata,
- önismeret, kellő nyitottság, változásra való képesség.

A későbbiekben ezen szempontok meglétének vizsgálata, a feladat ellátására szakmailag és személyiségében legalkalmasabb nevelőszülői tanácsadó kiválasztása több lépésben történik. A Hálózat a jelentkezőktől az önéletrajz mellett kézzel írt motivációs levelet kér, melyben már megjelenik előnyként a gyermekekkel való közvetlen szakmai tapasztalat. A pályázati feltételeknek megfelelő jelentkezőket ezt követően személyes interjúra hívja a szakmai vezető, melyen a fenntartó képviselője is részt vesz. Ezen szakmai team a rendelkezésre álló információk alapján választja ki a nevelőszülői tanácsadói munkakör ellátására legalkalmasabbnak bizonyuló jelentkezőt.

A nevelőszülői tanácsadó a tevékenységét saját személygépkocsival kiküldetési rendelvénnyel alapján végzi.

A feladatai végzéséhez szükséges tárgyi és infrastrukturális feltételek (fax, fénymásoló, internet) a székhelyen állnak rendelkezésére.

A nevelőszülői tanácsadó számára intézményi mobiltelefon, mobilinternet és laptop és nyomtató biztosított.

A heti munkaidő 40 óra, kötetlen munkaidőben. Heti, ill. az aktuális szakmai munka, esetmegbeszélés időpontjait, szükségességét illetve formáját (személyes, online, telefonos) szakmai vezetők állapítják meg.

Részt vesz az irodába szabályozott kapcsolattartások felügyeletén, az esetkonferenciák megtartásán az érintett gyermekek ügyében, illetve szükség szerint az irodában kereshetik fel a tanácsadót konzultációra az utógondozói ellátott fiatalok, a vér szerinti rokonok és minden, a gondozott gyermekek ügyében illetékes szakember.

A nevelőszülői tanácsadó többségében területi munkát végez, kötetlen munkaidőben, a gyermekek iskolai programjához igazodva, hogy a családlátogatás lehetőség szerint arra az időre essen, amikor a gyermekek is otthon tartózkodnak.

A nevelőszülői tanácsadó feladatai (tanácsadás, ellenőrzés, utógondozás, kapcsolattartás) jogszabályi előírás szerint, s a munkaköri leírásban egyenként felsorolva kerülnek megjelölésre.

Kiemelt feladatok nevelőszülői hálózatunknál:

- A bizalom kiépítése és ápolása a gondozottak és a nevelőszülők irányában (segítő beszélgetés, lehetőség szerinti gyakorisággal, a nevelőszülői családokkal közös szabadidős programok szervezése, gondozott gyermekekkel közös nyári táborozás).
- Tanácsadói és ellenőrzői munka egyensúlya (rendszerességgel esetmegbeszélő csoport, szupervízió a kétféle szerepkör tudatosítására).
- Alkalmassági vizsgálat folyamatában való részvétel (környezettanulmány készítés, rendszeres és rendkívüli alkalmassági vizsgálatok)
- Munkakörével összefüggő adminisztrációs, nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése.
- GYVR rendszer bevezetést követően ellátja a rendszerben meghatározott feladatokat.
- Folyamatosan felkészíti a nevelőszülőt a gyermek vér szerinti családba / örökbefogadó családba történő gondozással kapcsolatos feladataira.
- Vér szerinti családba/ örökbefogadó családba gondozás esetén támogatja a nevelőszülőt a gyermek megfelelő felkészítésében, átgondozásában, elengedésében.
- A gyermek nevelőszülő háztartásából való kikerüléskör segítséget nyújt a nevelőszülőnek, valamint az ott maradó többi gyermeknek/fiatal felnőttnek a veszteségélmények feldolgozásában.

- A gyermek vérszerinti családba gondozása/örökbefogadó családba gondozása érdekében folyamatosan együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, a család és gyermekjóléti szolgálattal, örökbefogadás esetén a szakszolgálat munkatársaival.
- Változás-bejelentések.
- Gondozási hely változás esetén részvétel az átadás- átvétel folyamatában (az adminisztrációs feladatokon túl a gyermek felkészítése a változásra, esetkonferencia megszervezése és levezetése a költözés előtt).
- Felülvizsgálati folyamatokban való részvétel.
- Helyzetértékelés – „GH-3” adatlap szükség esetén történő elkészítése.
- Előkészíti a gyermek nevelőszülőnél történő elhelyezését.
- Elvégzi a gondozás megkezdésével, valamint lezárásával kapcsolatos adminisztratív feladatokat, a nevelőszülő bevonásával pedig a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek egyéni gondozási- nevelési tervét.
- Folyamatosan segíti a nevelőszülőt feladatai ellátásban, illetve biztosítja szakmai ellenőrzésüket.
- A nevelőszülői családok rendszeres, szükség szerinti alkalommal, de legalább háromhetente történő látogatása. E közben tájékozódik a gondozott gyermek helyzetéről, a gondozás, nevelés esetleges problémáiról, tapasztalatairól.
- Feladata a gondozott gyermekek nevelési-oktatási intézményeinek szükség szerinti felkeresése, tájékoztatás kérése a gyermek viselkedéséről, tanulmányi eredményeiről.
- Tanácsadás keretében segíti a nevelőszülőket a gondozott gyermekkel kapcsolatos problémák megoldásában.
- Szükség esetén a megfelelő szakemberhez irányítja a nevelőszülőt vagy a gyermeket, elősegíti az ellátáshoz való hozzájutást.
- Ellenőrzi, hogy a nevelőszülő megtesz-e mindent a rábízott gyermek harmonikus fejlődése érdekében.
- Ellenőrzi, hogy a nevelőszülő az ellátásra kapott nevelési díjat, illetve ellátmányt a gyermekekre fordítja-e.
- Segíti az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy a nevelésbe vett gyermek és hozzátartozói kapcsolattartását.
- Kikéri és meghallgatja az elhelyezett gyermek véleményét a kapcsolat alakulásáról, a problémákról.
- Haladéktalanul tájékoztatja a közvetlen munkahelyi felettesét a hálózat szakmai vezetőjét, ha a nevelőszülő tevékenységének ellenőrzése során azt tapasztalja, hogy az a gyermek ellátása, nevelése során meg nem engedett nevelési módszereket alkalmaz, különösen, ha a gyermeket bántalmazza, élelmezését megvonja, elhanyagolja gondozását, nevelését.
- Szükség esetén kezdeményezi az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek új gondozási helyének megválasztását, nevelésbe vett gyermek

esetében pedig a gyermek gondozási helyének változtatására tesz javaslatot a gyámhivatal felé.

- Elkészíti a nevelésbe vett gyermek –feladatkörébe tartozó- iratanyagát.
- Részt vesz a gyámhivatali tárgyalásokon.
- Részt vesz a nevelőszülők továbbképzésében.
- Segíti a Nevelőszülői Hálózat bővítését szolgáló feladatokat.
- Igény esetén táboroztatás esetén gyermekfelügyelet lát el.

E feladatok megvalósítása során hálózatunk kiemelt célja a megelőzés (ideértve a következmények enyhítését is), a problémák mielőbbi feltérképezése, különös tekintettel a fejlődési krízisekre (pl. serdülőkor, vagy új gyermek bekerülése a családba).

A külső segítséget igénylő problémákat a nevelőszülő jelzi a tanácsadónak, vagy a tanácsadó maga észleli a családlátogatások, vagy a gyermek gondozásában-nevelésében érintett intézményekkel való konzultációk, vagy épp a gyermekkel való négy szemközti beszélgetések során. Ekkor a tanácsadó a nevelőszülővel konzultál, és ezt követően szükség esetén külső szakemberek, intézmények bevonásával igyekszik megoldani a felmerült problémát. E folyamat felelőse a nevelőszülői tanácsadó, aki a probléma megoldására tett lépésekről és a szakemberek visszajelzéseiről, a problémamegoldás folyamatáról írásos feljegyzést készít.

Konkrét feladatain túl a nevelőszülői tanácsadónak nagy szerepe van a kompetenciahatárok tisztázásában, a folyamatosan felmerülő dilemmák, problémák felismerésében és azokkal kapcsolatos (egyes gyermekeket, családokat érintő eseményeknél a nevelőszülőkkal, egyéb esetekben a szakmai team többi tagjával való) konzultációban, a problémák megoldására új utak, alternatívák kijelölésében, ahhoz szükséges megoldási módok előteremtésében. Ennek fő eszköze a folyamatos továbbképzés, elsősorban készségfejlesztő programokkal, illetve a nevelőszülői ellátásban érintett intézmények és szakemberek együttműködésének generálásával, koordinálásával. Ennek érdekében Hálózatunk nevelőszülői tanácsadói heti rendszerességgel esetmegbeszélésen vesznek részt, melyen aktuális problémák esetén a szakmai team többi tagja is részt vesz.

A nevelőszülői tanácsadóval szembeni alapvető elvárás feladatköre megvalósítása során a szakmai etikai szabályok betartása és a gyermekek mindenképp felett álló érdekeinek szem előtt tartása.

6.4.A növendékügyi előadó feladatai

- a Nevelőszülői Hálózatban nevelkedő gyermekek esetének megismerése,

- gyűjti, rendszerezi és nyilvántartja a Nevelőszülői Hálózatra vonatkozó adatokat,
- az éves felülvizsgálatok időpontjainak nyilvántartása,
- szakemberek (nevelőszülő tanácsadó, pszichológus,) tájékoztatása arról, hogy az éves felülvizsgálatokhoz mikorra adják le az elkészített jelentéseiket, javaslataikat,
- az éves felülvizsgálatokhoz szükséges dokumentumok összegyűjtése, határidőre történő továbbítása valamennyi — jogszabályban meghatározott — szervhez,
- Nevelőszülői Hálózatban zajló programok szervezésébe, lebonyolításába történő bekapcsolódás.
- GYVR rendszer napi szintű kezelése - minden befogadás, távozás, IH felülvizsgálat, nevelésbe vétel, ideiglenes gondozási hely véglegessé válása, szükséglet váltás átvezetése, gondozási hely módosítással kapcsolatos lezárások elvégzése, átszignálás amennyiben változik a nevelőszülő és a tanácsadó, a rendszerben készített adatlapok véglegesítése
- a GYVR kezelése során adat ellenőrzést végezni és folyamatosan egyeztetni a Gyermekvédelmi Szakszolgálatokkal
- GYVR-hez kapcsolódó MÁK által előírt adattisztítás, adatfeltöltés elvégzése
- nevelőszülői tanácsadói terület felosztásról nyilvántartás vezetése, aktualizálás napi szinten
- a nevelőszülők rögzítése és az elhelyezés/távozás, terület-módosítás alkalmával a létszámok aktualizálása - legalább hetente vagy a szakmai vezetők kérése szerint megküldeni a szakmai vezetőknek/tanácsadóknak
- feladatlista vezetése, napi szinten való aktualizálása- minden egyes beérkező/kimenő intézkedés rögzítése a teljes gyereklétszám esetén, tanácsadókként és legalább heti szinten vagy a szakmai vezetők kérése szerint küldése szakmai vezetőknek/tanácsadóknak
- kimenő levelezés, a beküldött kérelmekkel kapcsolatos további levelezés bonyolítása (napi szintű feladat)
- eseti gyám kérelemelkészítése
- szakmai vezetőkkel előzetesen egyeztetett gondozási hely módosítási kérelmek elkészítése (amelyeket úgy kell összeállítani, hogy az megfeleljen a jsz-i előírásoknak) bármilyen rendhagyó kimenő levelezés bonyolítása, szükség esetén szakmai vezetőikkel egyeztetve
- minden átjelentkezőnevelőszülő esetén szakmai vélemény kérése előző foglalkoztatótól
- szakmai megkeresésekre kimenő levelezés elkészítése, szükség szerint szakmai vezetőikkel egyeztetve
- hatósági (szakmai) és MÁK ellenőrzésekhez dokumentumok előkészítése, adatszolgáltatás küldése ha szükséges valamint hiánypótlás esetén annak elkészítése, megküldése, szükség esetén szakmai vezetőkkel egyeztetve

- havi létszámadatok (nevelt gyermek, nevelőszülő) jelentés küldése szakszolgálatától érkezett megkeresés alapján
- nevelőszülők 3 éves (rendes) felülvizsgálatának teljes adminisztrálása — kimutatást készíteni hogy mely nevelőszülőket érint, kérni a pszichológusoktól a vizsgálatuk elvégzését, minden nevelőszülőnél lévő nevelt gyermek gyámjától bekérni levelezés útján a tájékoztatást, tanácsadói tájékoztatást és a dokumentumok beérkezését követően -szakmai vezetőkkel egyeztetve jegyzőkönyv készítés
- a nevelőszülők alkalmasságának rendkívüli felülvizsgálati eljárás “ lefolytatásának adminisztrálása -értesítések küldése a megindításról, gyermekvédelmi gyámok megkeresése, szakmai vezetőkkel egyeztetve jegyzőkönyv készítés és a vizsgálat eredményéről értesítés küldése
- gyermekbántalmazás esetek eljárásrend szerinti lefolytatásának adminisztrálása-értesítések küldése .a megindításról, gyámok megkeresése szükség szerint, tanácsadói jellemzés bekérése, szakmai vezetőkkel egyeztetve belső jelentés készítés és a vizsgálat eredményéről értesítés küldése
- működési engedély benyújtásának lebonyolítása - a jogszabályi előírásoknak megfelelően összeraknia benyújtani anyagot,- dokumentumok, fotók,kérelmek ”nevelőszülőkérelelemsablon” Excell-ben rögzíteni az adatokat, együttes nyilatkozat elkészítése, OSZIR —MÚKENG elektronikus felületen rögzíteni
- a benyújtott működési engedély kérelemmel kapcsolatban ha hiánypótlás szükséges a hiányzó dokumentumokat benyújtani
- az új működési engedélyben az új bejegyzéseket feldolgozni —átvezetni a tanácsadói terület kimutatáson a bejegyzett változást
- gyermek- nyilvántartó (papíralapú nyilvántartás) vezetése
- nevelőszülői nyilvántartó (papíralapú nyilvántartás) vezetése
- éves KSH szakmai hálózati statisztika készítése —hálózati szintű adatbekérés, adat összesítés, elektronikus felületen a statisztikai jelentés rögzítése
- nevelőszülői belső képzéssel kapcsolatos adminisztrálás — képzési alkalmak bejelentése CSAGYI felé, a képzésben résztvevők adatainak rögzítése a FAR elektronikus felületén, a képzést sikeresen teljesítő nevelőszülők részére FAR-ban tanúsítvány generálása, átadásra előkészítése a 28 órás valamint a 32 órás képzés teljesítését követően

Egyéb feladatok:

- Szakmai felkészültsége érdekében konferenciákon, továbbképzéseken vesz részt.
 - Megismeri, és folyamatosan figyelemmel kíséri a munkájával kapcsolatos rendelkezéseket, jogszabályokat.
- Munkáját az intézményvezető és a szakmai vezetők irányításával végzi.

6.5. Gyermekvédelmi ügyintéző

Munkája a Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet alapján meghatározott feladatokra épül.

Feladatok:

- A Nevelőszülői Hálózatban nevelkedő gyermekek esetének megismerése.
- A gyermekek iratanyagának rendben tartása. Egy- egy gyermek ügyében keletkezett dokumentum személyi dossziében, időrendben történő lefűzése.
- A féléves értékelések, és az éves felülvizsgálatok időpontjainak nyilvántartása.
- Szakemberek tájékoztatása arról, hogy a féléves értékelésekhez, és az éves felülvizsgálatokhoz mikorra adják le az elkészített jelentéseiket, javaslataikat.
- A féléves értékelésekhez és az éves felülvizsgálatokhoz szükséges dokumentum összegyűjtése, határidőre történő továbbítása valamennyi – jogszabályban meghatározott- szervhez.
- A törzskönyv folyamatos vezetése.
- A Nevelőszülői Hálózatban zajló programok szervezésében, lebonyolításban történő bekapcsolódás.
- A keret és kiegészítő megállapodások előkészítése, illetve a térítési díj megállapításának előkészítése.
- Az utógondozói ellátás elrendeléséhez szükséges dokumentumok összegyűjtése, határidőre történő továbbítása a gyámhivatalhoz. Az utógondozói megállapodások előkészítése, személyi térítési díj megállapításának előkészítése.
- A hálózat adminisztrációs feladatainak ellátása.
- Statisztika, pályázatok, egyéb hivatalos ügyek határidejének nyomon követése, a felelős ügyintéző felé jelzés a közeledő határidőkről.
- A beérkező, illetve kimenő levelek iktatása, irattárazással kapcsolatos feladatok elvégzése.
- Iratok előkészítése selejtezésre.
- Levelek postázása, postai értékek kezelése, beszerzése.
- A hálózat leltározásban, selejtezésben történő közreműködés.

Egyéb feladatok:

- Az eredményes szakmai munka érdekében köteles tapasztalatait, gondolatait, ismereteit megosztani munkatársaival.

- Kötelessége szakmai tudásának, valamint személyiségének állandó fejlesztése, karbantartása.
- Munkáját a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak megfelelően végzi.
- Az általa használt eszközökért felelősséget vállal.
- Ellátja azokat a feladatokat, amelyekkel az intézményvezető megbízza.
- Elvégzi mindazokat a teendőket, amelyeket külön jogszabály vagy az intézményvezető munkakörébe utal.

Munkáját az intézményvezető és a szakmai vezető irányításával végzi.

6.6. Vezető pszichológus, pszichológusok

A vezető pszichológus közvetlen irányítása alatt végzik munkájukat a pszichológusok.

Feladatok:

- Elvégzi a nevelőszülőknek jelentkezők pszichológiai alkalmassági vizsgálatát, a vezető pszichológus kidolgozza az ezzel kapcsolatos szakmai protokollt.
- Leendő nevelőszülők felkészítésében való részvétel.
- Különböző magatartási, beilleszkedési, tanulási zavarokkal küzdő, SNI-s és más problémákkal küzdő tanulók pszichológiai vizsgálatának lefolytatása, megfelelő, hatékony terápiában való részesítése.
- Tanácsadás a nevelőszülőknek.
- A működési engedéllyel rendelkező nevelőszülők továbbképzésében való részvétel (kiscsoportos, saját élmény módszerek, tematikus csoportok — nevelőszülői attitűd, kötődés, vér szerinti szülővel való kapcsolat, hazagondozás stb.).
- A vizsgálatok eredményéről, megállapításairól, a terápiás folyamatról dokumentáció készítése, s azt a gyermek személyi kartonjához történő csatolása.
- Minden olyan kapcsolat kialakítása, amely saját és a hálózat szakmai fejlődését szolgálja, s ami a feladatok magasabb szintű ellátását segíti (szakmai továbbképzés, kapcsolat társ- intézményekkel, a gyermeket foglalkoztató oktatási illetve szociális intézményekkel, stb.), ezzel kapcsolatos javaslat tétel az Cívis Humán Szociális és Gyermekvédelmi Központ Nevelőszülői Hálózat intézmény vezetőjének, szakmai vezetőjének,
- A nevelőszülői tanácsadók pszichoedukatív támogatása, képzése, esetmegbeszélések szervezése, az igazgatóval együttműködve.
- Szükség esetén krízisintervenció: főként a gyermek bekerülésekor, elkerülésekor, illetve a nevelőszülőnél élő gyermekek közötti kapcsolat optimalizálásában.

A családból kiemelt gyermekek beilleszkedésének segítése sokoldalú rehabilitációs tevékenységgel a pedagógia, pszichológia, gyógypedagógia, szociálpedagógia, pasztorálpedagógia eszközeinek felhasználásával lesz nagyon hatékony. A folyamat az gyermekvédelmi gondoskodásba vett gyerekek gondozásba vételétől a hazagondozásig tarthat. Megteremtve ezzel a legfontosabb szempontot a gyerekek életében, kialakítani, erősíteni a védőfaktorokat, mely a későbbi életszakaszokban is segítségükre lesznek. Erre a gyermekvédelmi szolgáltatásra minden szakember bevonható, akik a hálózat pedagógiai, pszichológiai, szociális és egyházi feladatait látják el.

6.7. Gazdasági Iroda munkatársak:

6.7.1. Gazdasági Vezető

Alapvető feladata és kötelessége: az irányítási és szervezési munka előkészítésében együttműködik a hatályos jogszabályok, a szakmai szabályok, számviteli politikai szabályzat a belső szabályzatok előírásai mentén az intézmény összes munkatársával.

Az elvégzett feladat vonatkozásában, azok törvényes végzéséért, felelősséggel tartozik. Köteles az Intézmény működése kapcsán keletkezett iratanyaggal összefüggően az iratkezelési, valamint az adatvédelmi törvény és a személyi adatok védelmi törvényre vonatkozó jogszabályok, valamint a titoktartás figyelembevételével végezni a munkáját.

Kötelessége az intézményvezető szakmai segítése.

Irányítás alatt dolgozik a pénzügyi és munkaügyi vezető, a gazdasági ügyintéző, a TB és Bér ügyintéző, és a munkaügyi ügyintéző.

6.7.2. Pénzügyi és munkaügyi vezető

Feladatok:

- A foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos feladatok elvégzése a törvényi változásoknak megfelelően. (nevelőszülő bére megállapítása, ellátmány megállapítása)
- gondoskodik arról, hogy tárgyhónapot követő minden hónap 2. munkanapjáig megküldje a fenntartó részére a foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos elszámoló lapokat.
- A megbízási szerződések számfejtése
- A foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos igazolások (álláskeresői, jövedelem, kereseti) elkészítése, kiadása
- Adójóváírások érvényesítése a beadott nyilatkozatok alapján
- Az intézmény által adott támogatások előkészítése, számfejtése, utalása

- A bérlapok, kifizetői jegyzékek ellenőrzése és annak megküldése
- Havi feladatok egyeztetése
- Törvényi előírásnak megfelelően minden hónap 5. napjáig foglalkoztatási jogviszonyban lévők létszámának jelentés
- Gazdasági statisztika elkészítése
- Törvényi előírásnak megfelelően minden hónap 15. napjáig számfejteni a nevelőszülői ellátmányt, adott hónap utolsó munkanapján póttartalás vége
- Új befogadások részére első felruházás utalása
 - A nevelőszülői hálózatban levő ellátottak havi ellátmányutaláshoz a nyilvántartásokat naprakészen vezeti
- pénztári bizonylatok eredeti példányait a mellékletekkel együtt, legkésőbb minden hónap utolsó munkanapjáig a vezető számára azokat átadja ellenőrzés és aláírás céljából, pénztárbizonylatok, számlák érvényesítésére
- az elküldött bizonylatok másolatait és a hozzátartozó dokumentáció másolati példányát megőrzi, irattározza
- A beérkező üzeneteket továbbítja az illetékesek felé
- A házi pénztár és pénzkezelési teendők ellátása a mindenkor Törvényben lévő rendeletek, és az intézmény gazdálkodási szabályzatnak előírásai szerint
- az intézmény működésével kapcsolatos pontos és megbízható adatok, információk közlése az intézmény vezetője és a működtető gazdasági vezetője felé
- Munkatársak munkába járásának, és belföldi kiküldetésének számfejtése és utalása havi rendszerességgel
 - Beérkező számlák ellenőrzése nyilvántartása, utalása (fizetési határidők figyelembe vételével)
 - Jubileumi jutalommal, nyugdíjazással kapcsolatos teendők elvégzése
 - Vevő- szállító folyószámla egyeztetése, havi egyeztetése
 - Likviditási terv készítés
- Az intézmény vagyonának nyilvántartása, annak leltározása, selejtezése, könyvelése
- Az intézmény gépjárműveinek, menetleveleinek havi elszámolása, tankolókártya alapján
- Az intézmény működésével kapcsolatos nyomtatványok, irodaszerek beszerzése, kiosztásának koordinálása.
- Az intézmény részére érkező adományok fogadása, dokumentálása.
- A fiatal felnőtt jövedelemigazolása és kérelme alapján megállapítjuk a személyi térítési díjat, melyről szóló értesítést továbbítjuk
- folyamatosan kapcsolatot tart az intézményvezetővel, a működtető gazdaság vezetőjével felénk tájékoztatási, beszámolási, jelentési kötelezettsége van, távollétét előzetesen köteles egyeztetni

6.7.3. Munkaügyi ügyintéző

Feladatok:

- A foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatosan:
 - Az új nevelőszülők személyi anyagát kezeli. A szerződéshez szükséges személyi dokumentumokat begyűjti és a személyi munkaügyi anyagban vezeti és tárolja. A személyes dokumentumok alapján elkészíti a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban dolgozó munkavállalók keretmegállapodását és kiegészítő megállapodását. Az elkészített megállapodásokat aláírásra benyújtja a gazdasági vezetőnek és a munkáltatónak.
 - A nevelőszülők személyi okmányaiban (személyes adatok, bankszámlaszám)történő bármilyen változás esetén a megállapodásokat a törvényi előírásoknak megfelelően 15 napon belül elkészíti és aláírásra átadja.
 - A nevelőszülők megállapodásában a törvényi változások átvezeti, egyeztetve a gazdasági vezetővel.
 - A nevelőszülők bankszámla szám változásait naprakészen vezeti és a bérszámfejtés részére átadja minden hónap utolsó munkanapján.
 - A nevelőszülőknél elhelyezett gyerekek adataiban, szükségleteiben történő változásokat naprakészen vezeti, azt a keretmegállapodásban 15 napon belül átvezeti.
 - A gyerekek adataiban történő változást egyeztetni a munkaügyi vezetővel.
 - A 2 évet betöltött gyerekeket minden hónap utolsó munkanapján.
 - A pénzügyi, munkaügyi vezetővel minden hónapban köteles az 5. sz melléklet elkészítésében egyeztetni (normál, különleges gyereklétszám tekintetében és nevelőszülői létszám).
 - A nevelőszülői megállapodásokat aláírás után postán eljuttatja részükre és az iktatásban ezt nyilvántartja.
 - A visszaérkezett megállapodásokat a személyi anyagban archiválja.
 - A nevelőszülői személyi dossziékat nyilvántartja, azt negyedévente köteles felülvizsgálni
 - A megszűnt nevelőszülői személyi anyagokat a szabályzatnak megfelelően archiválja.
- az intézmény működésével kapcsolatos pontos és megbízható adatok, információk közlése az intézmény vezetője és a működtető gazdasági vezetője felé
- folyamatosan kapcsolatot tart az intézményvezetővel, a működtető gazdaság vezetőjével feléjük tájékoztatási, beszámolási, jelentési kötelezettsége van, távollétét előzetesen köteles egyeztetni

- a gazdaságvezető irányítása mellett köteles egyéb rá bízott feladatokat is elvégezni

6.7.4. Gazdasági ügyintéző

Feladatok:

- Személygépjárművekkel kapcsolatos feladatok:
 - az intézmény működésével kapcsolatos pontos és megbízható adatok, információk közlése az intézmény vezetője és a működtető gazdasági vezetője felé
 - Munkatársak munkába járásának, és belföldi kiküldetésének számfejtése havi rendszerességgel
 - Az intézmény gépjárműveinek, menetleveleinek havi elszámoltatása
 - Az intézményi gépjárművek nyilvántartásának vezetése, a biztosítások és casco kötésének előkészítése, a biztosítóval való kapcsolattartás. A szerződések fordulónapjáról a gazdasági vezetőt tájékoztatja és előkészíti a az új szerződéskötést. A pénzügyi vezetővel egyeztetve a kötelező felelősségbiztosítást és a casco összegét kiegyenlítésre előkészíti, a pénzügyi vezetőtől megkéri az utalásról a hitelesített baki kivonatát, melyet a nyilvántartásban rögzít.
 - A biztosító által megküldött zöld kártyákat az illetékes személyek részére átadja
 - Az intézményi gépjárművek műszaki vizsgájának időpontját vezeti és nyilvántartja. A műszaki érvényesség lejáratának időpontja előtt 30 nappal tájékoztatja a gépjárművet használókat. Gondoskodik a forgalmi engedély másolatának beszerzéséről és nyilvántartásáról.
 - A gépjárművet használóktól a törvényi előírásoknak megfelelően a szükséges okmányokat beszerzi és irattárba helyezi.
 - A gépjárművek autópálya matricáinak nyilvántartása
- Letiltásokkal kapcsolatos feladatok:
 - Az intézmény részére megküldött (posta, ügyfélkapu, gazdaság vezető által) letiltásokat iktatja, nyilvántartásba veszi
 - A letiltásokat a végrehajtó részére visszaigazolja (a gazdasági vezetőnek megküldi cégkapu megküldése miatt), melyet iktat.
 - A letiltásokról az érintett munkavállalót írásban 8 napon belül értesíti. Az értesítést iktatja.
 - Az új letiltásokról a gazdasági vezető részére minden hónap 25. napjáig vagy a bérszámfejtésig kimutatást készít és átadja részére.
 - Az új letiltásokat nyilvántartja és a bérszámfejtés részére a bérszámfejtés előtt átadja.
 - A letiltásokat nyilvántartja,összepszerűségéről kimutatást köteles vezetni, a kimutatást minden hónapban a gazdaság vezetővel egyezteteti

- A pénzügyi vezető tájékoztatása alapján a visszautalt letiltásoka beazonosítja és a gazdaság vezető felé ezt jelenti.
- a végrehajtókkal folyamatos tartja a kapcsolatot, megkeresésükre 8 napon belül választ ad a gazdaság vezetővel egyeztetve
- Tárgyi eszközök nyilvántartása
 - Az intézmény tárgyi eszközeinek nyilvántartása a tárgyi eszköz nyilvántartó programban
 - A tárgyi eszközök beszerzési számláinak nyilvántartása
 - a gazdasági vezető, pénzügyi vezető irányítása mellett végzi a leltározást a leltározási szabályzatnak megfelelően
- Egyéb feladatok
 - A gazdaságvezető utasítása alapján a gazdasági irodában szükséges kimutatások, egyeztetések, jelentések elkészítésében a rá bízott feladatok elvégzése
 - Intézményi ellenőrzéskor a szakmai felettesének irányításával köteles a rá bízott feladatokat elvégezni
 - A különböző juttatásokat nyilvántartja, az átadás-átvételt bonyolítja
 - folyamatosan kapcsolatot tart az intézményvezetővel, a működtető gazdaság vezetőjével feléjük tájékoztatási, beszámolási, jelentési kötelezettsége van, távollétét előzetesen köteles egyeztetni

6.7.5. TB-és pénzügyi ügyintéző

Feladatok:

- Végzi a munkatársak beléptetésével és kiléptetésével kapcsolatos teljes körű ügyintézés, elkészíti az ezzel kapcsolatos bevallásokat, bejelentéseket, adatlapokat, nyilatkozatokat. Leszámoltatja a kilépő dolgozókat, ügyintézi a nyugdíjazásokat a munkaügyi vezető irányításával.
- Vezeti a bérszámfejtéshez és tb ügyintézéshez szükséges nyilvántartásokat, dokumentumokat.
- A munkaügyi vezető által átadott szerződések személyi adatait a bérszámfejtő programban kezeli, a változtatásokat végrehajtja.
- a munkavállalók bérszámfejtéséhez szükséges nyilatkozatokat kezeli- a családi adókedvezmény dokumentumot a összegyűjti, iktatja és a bérszámfejtő programban rögzíti
- Adatszolgáltatásokat készít az OEP, KSH, Munkaügyi Központ részére.
- Munkáltatói, jövedelemigazolásokat készít a munkavállalói igények szerint.
- A munkaidő nyilvántartások figyelembevételével elkészíti a havi bérszámfejtést, az egyéb jutalmakat, bérpótlékokat, béren kívüli juttatásokat számfejti.

- A bérköltségek, levonások, adókról bevallások előkészítésében részt vesz. Adatot szolgáltat a gazdasági vezető részére.
- Fogadja és feldolgozza a munkavállalói Tb ellátások iránti kérelmeket, azt a gazdaság vezetőnek ellenőrzés céljából elkészíti.
- Az engedélyezett, ellenőrzött kérelmekről határozatot hoz, melyet iktat és postáz a munkavállaló részére. Az esetleges hiányosságokról tájékoztatja a munkavállalót.
- Minden hónapban nyilvántartást vezet a Tb ellátottakról és a részükre folyósított ellátásokról.
- Az OEP felé minden hónap 20-ig elküldi a tb elszámolást
- A gazdasági vezető részére a bérszámfejtési adatállományt minden hónap 10.-napjáig megküldi és a 08-as bevallás feldolgozásában segít.
- A bérszámfejtést követően a munkavállalók részére e-mailen a bérjegyzékeket elküldi.
- A munkaügyi vezető irányításával a nevelőszülői ellátások feldolgozásában részt vesz.
- A munkaügyi ügyintéző kimutatása alapján a bankszámlaszám változásokat rögzíti.
- Az éves zárásban a gazdasági vezető részére előkészíti a dokumentumokat (a munkáltatói igazolásokat megküldi a munkavállalók részére- M nyomtatvány)
- Az intézmény által adott támogatások előkészítése
- A bérlapok, kifizetői jegyzékek ellenőrzése és annak megküldése
- Havi feladások egyeztetése
- Gazdasági statisztika előkészítése
- az elküldött bizonylatok másolatait és a hozzátartozó dokumentáció másolati példányát megőrzi, irattározza
- az intézmény működésével kapcsolatos pontos és megbízható adatok, információk közlése az intézmény vezetője és a működtető gazdasági vezetője felé
- folyamatosan kapcsolatot tart az intézményvezetővel, a működtető gazdaság vezetőjével feljuk tájékoztatási, beszámolási, jelentési kötelezettsége van, távollétét előzetesen köteles egyeztetni

6.8. PR és Marketing munkatárs

A szervezet marketingtevékenységét szervezi, koordinálja, közreműködik a szervezetről kialakított kép formálásában, segíti a reklám-, marketing- és PR-tevékenységet szervező munkáját.

Feladatai:

- közreműködés az információs programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában, a közvélemény befolyásolása a vállalattal, illetve

annak termékeivel, szolgáltatásaival szembeni kedvező kép kialakításában;

- részvétel a szervezet kommunikációs filozófiájának, arculatának kidolgozásában és megvalósításában;
- részvétel kiadványok, reklámanyagok tervezésében, készítésében, illetve ezekre vonatkozóan megbízások adása;
- kiállítások, vásárok és egyéb rendezvények szervezésének, a rendezvények forgatókönyvének, hálótervének és háttéranyagai elkészítésének segítése;
- részvétel a szervezet kommunikációs filozófiájának, arculatának kidolgozásában és megvalósításában.

7. A nevelőszülői hálózat szervezésének, működtetésének és fenntartásának tartalma, módja

7.1. A nevelőszülői hálózat fejlesztése, szakmai célkitűzéseink

Célunk a nevelőszülők és a munkájukat segítő szakemberek olyan szakmai kollektívájának megteremtése, mely képes a változó szükségletekhez alkalmazkodva a nevelőszülői gondoskodásra szoruló minden életkorú és szükségletű gyermek jogszabályoknak és szakmai alapelveknek megfelelő, magas színvonalú teljes körű, utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt szükség szerinti, otthont nyújtó ellátására.

E munka alapja a körültekintő kiválasztás, az egységes szakmai szemlélet a nevelőszülők és a tanácsadók feladatkörében, azok mindenre kiterjedő folyamatos és egységes kontrollja, a nevelőszülői ellátásban érintettek fokozott mentálhigiénés védelme (ideértve a rendszeres közösségi, szabadidős programokat) és a folyamatos, szükségletekre kidolgozott, magas szintű továbbképzés.

Kiemelkedően fontos törekvésünk továbbá, hogy a gyermekek csak a feltétlenül szükséges időt töltsék gyermekvédelmi gondoskodásban, így a hazagondozás az alap-és szakellátás szakembereinek közös feladata.

Fenti bekezdésekben foglaltak megvalósítását egyrészt lehetővé teszi, hogy saját szakemberink végzik a nevelőszülői 60 órás képzést, melynek alábbiak az előnyei:

- a képzés rugalmasan szervezhető és lebonyolítható
- a tréner a hálózat alkalmazásában álló szakemberek, így nem áll fenn annak a veszélye, hogy más hálózat trénerei elviszik a nevelőszülők legjavát a saját hálózatukhoz;
- a tréner a képzés folyamán megismerik a képzésben résztvevőket, bizalmi kapcsolatokat tudnak velük kialakítani;

- a vezetés biztos lehet abban, hogy mely anyagok lettek behatóan tanulmányozva a képzés során;
- a működésük során az új nevelőszülők tanácsot tudnak kérni az őket kiképző szakemberektől.

Képzéseink engedélyszáma:

Döntéselőkészítő-tanfolyam: 23-DE/41-1

Nevelőszülői tanfolyam: 23_NSZ/43-1

A Hálózat által megtartott/szervezett képzések – az engedély megszerzésétől számítottan - évek szerint:

2020. évben 3 képzés

2021. évben 9 képzés

2022. évben 11 képzés

2023. évben 6 képzés - jelenleg egy képzés van folyamatban SZSZB megyében (Ópályi)

A saját, Hálózaton belül megvalósított képzések és ennek következtében a dinamikus növekedés okán a Hálózat szakmai munkájának minőségi javítása érdekében struktúra változást hajtottunk végre. Mind a szakmai vezetők, mind a nevelőszülői tanácsadók létszámát növeltük, valamint egy PR és marketing munkatárs is foglalkoztatásra került.

Jelenleg 4 szakmai vezetőnk irányítja a megyei működést, ebből 1 szakmai vezető Hajdú Bihar vármegye, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Heves vármegye és Pest vármegyében, 1 szakmai vezető Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, 2 szakmai vezető Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében, és látja el a feladatokat.

2022 és 2023 évben 3 új szakmai vezetővel növeltük a szakmai dolgozók létszámát, és kiválasztásuk során törekedtünk olyan személyek munkatársi pozícióba történő felvételére, akik nemcsak a gyermekvédelem, hanem a szociális ellátás különböző területein is szereztek szakmai tapasztalatokat.

Egyik kifejezett célunk az, hogy a szakmai vezető „helyben” elérhető legyen mind a hivatalos szervek, hatóságok, mind a nevelőszülők számára. Véleményünk szerint hatékonyan úgy tudjuk megoldani a felmerülő feladatokat, ha a feladatok elvégzésért felelős személyek rövid időn belül elérhetőek és rendelkezésre állnak; továbbá a kapcsolatok kiterjesztése, az együttműködések megvalósítása tekintetében is általánosságban több és jobb minőségű kapcsolatokat tudnak ápolni és fenntartani.

Fenti növekedéssel párhuzamosan TB kifizetőhely lett a Hálózat, így további gazdasági-pénzügyi munkatársakkal bővült a Gazdasági Iroda létszáma is.

Továbbra is tervezzük folyamatosan monitorozni és értékelni megfelelő időközönként a szakmai munka alakulását, épp ezért folyamatban van – a fenntartó bevonásával - több belső szabályozó kialakítása, mivel minden szakmai területen szeretnénk egységes szempontokat, eljárásrendeket kialakítani, természetesen az adott terület sajátosságainak az igénybevételével.

7.2. A leendő nevelőszülők tájékoztatása, kiválasztása és felkészítése

A hálózat kialakítása és bővítése érdekében a szakmai vezető, a nevelőszülői tanácsadó megszervezi és kivitelezzi a nevelőszülők toborzását: a média eszközeivel és a már működő nevelőszülői családok példáján keresztül népszerűsíti a nevelőszülői hivatást. Figyelembe véve a települések helyi szokásainak megfelelő hirdetési felületeit, helyi újságokban, helyben működő intézmények erre kijelölt felületein, szóróanyagokon keresztül, saját kapcsolati hálón keresztül.

A jogszabályok pontosan meghatároznak számos alapvető feltételt a nevelőszülői tevékenységre való alkalmassággal kapcsolatban. Azonban az, hogy kiből lesz jó nevelőszülő, sok egyéb tényezőn múlik. Nevelőszülői hálózatunknál ezért -a jogszabályi feltételeken túl- alapelveink mentén történik a jelentkezők szűrése.

Alapfeltételek:

Nevelőszülő lehet:

- aki a 24. életévét betöltötte,
- nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság és támogatott döntéshozatal hatálya alatt,
- büntetlen előéletű,
- a gondozásába helyezett gyermeknél legalább 18, de legfeljebb 50 évvel idősebb,
- személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakerülésének vagy örökbefogadásának támogatására, valamint a gyermek, fiatal felnőtt életkori szükségleteiből adódó feladatoknak az ellátására,
- rendelkezik a nevelőszülői tevékenység folytatásához szükséges képesítések valamelyikével,
- házastárs, élettárs általi hozzájáruló nyilatkozattal rendelkezik.

Nem lehet nevelőszülő az, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, és az sem, akinek szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve, ha a szünetelés oka az, hogy a gyermek a különélő másik szülő felügyelete alatt áll. Az intézmény elfogadja a más képzőknél megszerzett tanúsítványt, amennyiben a felkészítés a 29/2003. (V.20.) ESzCsM rendeletben foglaltaknak megfelelően történt, azonban a pszichológiai és egészségügyi alkalmassági vizsgálat elvégzése ez esetben is kötelező.

Hálózatunknál a jelentkezők kiválasztása több ütemben, csapatmunkában történik, a szakmai vezető, a nevelőszülői tanácsadó, a képzők, és a pszichológus közös munkája során.

Elvárások a leendő nevelőszülő felé:

- legyen képes tudatosan felkészülni, valamint szűkebb és tágabb környezetét is felkészíteni a nevelőszülői feladatok ellátására,
- a nevelt gyermek számára, annak meglévő képességeihez igazodóan tudja biztosítani a gondozás-nevelés feltételeit, a fejlődéséhez szükséges családi szocializációs színteret,
- segítse elő a nevelt gyermek felkészülését az önálló életre és a családi, társadalmi normák elfogadására és betartására,
- a gyermek érdekeinek megfelelően tudjon kapcsolatot tartani a vérszerinti szülővel és rokonaival,
- legyen együttműködő a nevelőszülői tanácsadókkal, gyermekvédelmi gyámokkal, a szakmai felügyeletet ellátó szervezetekkel és a gyermekkel kapcsolatban álló minden intézménnyel,
- legyen képes a gyámsággal összefüggő feladatok ellátására,
- az ellátásoknak megfelelő dokumentációkat legyen képes kezelni, beszámolási kötelezettségeit teljesíteni.

Ezen elvárások a pszichológiai interjú, a szakmai vezető vagy a nevelőszülői tanácsadó által a környezettanulmány során végzett interjú és a döntés-előkészítő folyamatban jelennek meg.

Jelentkezés esetén az első beszélgetéskor tájékoztatást adunk a nevelőszülőségről, a törvényben megfogalmazott előírásokról, feltételekről. Az első beszélgetés célja: kiszűrni az objektív kizáró tényezőket (például életkor, lakásnagyság, családi szerkezet).

Jelentkezéskor előnyt élvez a teljes család, a támogató rokon kapcsolat, melyről a környezettanulmány és az interjúk során győződik meg a szakmai team.

A jelentkezés történhet írásban és szóban, mely dokumentálásra kerül a sorszámozott, az új jelentkezőket tartalmazó nyilvántartó füzetbe. A nyilvántartás tartalmazza a személyes adatokat /név, életkor, cím, telefonszám/, a jelentkezés idejét, a területileg illetékes nevelőszülői tanácsadó nevét, az egységcsomag átadásának, vagy postázásának az időpontját.

Egységcsomag tartalma:

- tájékoztató a nevelőszülőségről,
- háziorvosi igazolás,
- nyilatkozat a büntetlenségről, és szülői felügyeleti jogáról,
- adatlap a jelentkező körülményeiről,
- nyilatkozat a tanfolyam vállalásáról.

Amennyiben az első beszélgetéskor átadott egységcsomag 60 napon belül nem kerül visszaküldésre, úgy a jelentkező a nyilvántartásból törlésre kerül.

Amennyiben a visszaküldött anyagokból kizáró ok kerül elő, a szakmai vezető levélben tájékoztatja a jelentkezőt a kizáró okról, megköszönve a jelentkezést. Amennyiben hiánypótlásra van szükség, azt a jelentkezővel tudatja a hálózat, és tájékoztatja a 15 napon belüli pótlás lehetőségéről.

A személyes látogatás időpontját szükséges előre egyeztetni, hiszen fontos, hogy minden családtag, érintett személy otthon legyen.

Az első látogatáson kerül sor a környezettanulmány elkészítésére, az első találkozásra a családban élő személyekkel. Ekkor van lehetőség az addig rejtve maradt lehetséges kizáró tényezők /pl. lakás beosztása, más együtt élő családtagok egészségi állapota stb./ tisztázására. Amennyiben kizáró ok merül fel, az a környezettanulmányra rávezetésre kerül, melyet a jelentkező aláír, valamint a jelentkezők nyilvántartásában is dokumentálásra kerül.

A látogatás során az alábbi kérdésekre kell fókuszálni:

- A jelentkezés óta eltelt időben milyen kérdések, dilemmák, félelmek fogalmazódtak meg az egyes családtagokban.
- Mik az elképzeléseik, céljaik, motivációik a nevelőszülőséget illetően?
- Hogyan kezelnék a gyermek különböző reakcióit?
- Hogyan dolgozza fel a saját gyermek, a házastárs, a nagyszülők, hogy az anyának új, sok időt igénylő feladata lesz?
- Milyen hagyományai, szokásai vannak a családnak?
- Vallásgyakorlás, más vallású gyermek helyzete.
- A gyermek leendő környezete (élettér, intimitás).

A helyszínen készített környezettanulmány tartalma a jelentkezővel ismertetésre kerül, melyet aláírásával igazol.

A kész környezettanulmány rögzítésre kerül a nevelőszülői hálózat nyilvántartásában.

Az esetleges kizáró okokról (a 15 nap letelte után) levélben tájékoztatja a szakmai vezető a jelentkezőt, megköszönve az érdeklődését.

A hálózat pszichológusa az addig összegyűlt dokumentumok alapján (beleértve a tanácsadó személyes feljegyzéseit a jelentkezőről) lefolytatja a pszichológiai interjút a jelentkezővel.

E vizsgálat hálózatunknál kötelező, és elkerülhetetlen - a kiválasztásnak egy nagyon fontos eleme.

A nevelőszülői alkalmasság feltételei között a pszichés alkalmasság megállapítása pszichológusi feladat. Az egészségügyi alkalmasság, és a gyermek befogadására, nevelésére alkalmas környezet megállapítása után kerül sor a pszichológiai alkalmassági vizsgálatra.

A pszichológus négy életterületet vizsgál:

- a nevelőszülő motivációja
- családi és élethelyzete
- személyisége
- leendő gyermekével kapcsolatos nevelési elképzelései.

Az alkalmassághoz mind a négy területen meg kell felelni, lehet, hogy valakinek a személyisége teljesen alkalmas arra, hogy nevelőszülő legyen, de a jelenlegi élethelyzete (például egy súlyos betegség) miatt mégsem javasolható, vagy éppen fordítva, az élethelyzete, körülmények teljesen alkalmasak, de olyan személyiségbeli vonások jellemzik, ami alapján nem javasolható a nevelőszülői feladatok ellátására.

A pszichológiai alkalmassági vizsgálat egy személyes beszélgetésből és pszichológiai tesztek kitöltéséből áll.

A pszichológussal történő négyszemközti beszélgetés kb. 1 óra. A pszichológus elsősorban az eddigi életútjára, családi körülményekre, munkahelyi tapasztalatokra, érdeklődési körre, motivációra, gyermeknevelési elvekre stb. kérdez rá, miközben megfigyeli a különböző képességeket, készségeket, személyiségjellemzőket. A pszichológus azt vizsgálja, hogy az egyén személyisége, adottságai és a nevelőszülői elvárások mennyire illeszkednek egymáshoz.

Az exploráció után, még mindig a négyszemközti beszélgetés keretein belül kerül sor a **Rorschach** személyiségteszt felvételére. (kb. 1 óra)

A Rorschach-próba az egyik legszélesebb körben alkalmazott projektív mérőeszköz, amellyel mind az egészséges, mind a pszichés problémákkal küzdő egyének személyiségének struktúrája, pszichodinamikája – beleértve a kognitív és affektív jellemzőket, a konfliktusokat, valamint a megküzdést – kiválóan feltérképezhető.

A csoportos teszt kitöltés kb 2 óra. Egy intelligencia tesztet (**Raven**), és egy személyiségtesztet (**MMPI**) töltenek ki a jelentkezők.

Az MMPI (**Minnesota Multiphasic Personality Inventory**) egy kérdőíves típusú, több dimenziós személyiségvizsgáló eljárás. A teszt előnye, egyéb kérdőíves eljárásokhoz hasonlóan, hogy standardizált, statisztikailag feldolgozható, könnyen felvehető és értékelhető. Az értékelés, a számítás és a profilelemzés folyamatában igyekszik a minimálisra csökkenteni a kiértékelő személy szubjektivitásából eredő hibákat. Ezért gyakran illetik a tesztet az

"objektív " jelzővel. A személyiségteszt több különböző személyiségjellemzőt vizsgál egyszerre, emiatt meglehetősen sok kérdésből áll.

A **Raven Progresszív Mátrixok/Matricák Teszt** a kognitív funkciók széles spektrumát mozgósító nem verbális teszteljárás.

A nevelőszülői feladat ellátásához egy rendkívül érett személyiségre van szükség, aki érzelmileg nagyon nyitott a gyermekek szükségleteire. Megbízható, kitartó, eléggé rugalmas a különböző problémák kezelésében, érzelmeit jól szabályozza, empátiás készsége fejlett. Megfelelő kognitív képességekkel rendelkezik, és pszichés betegsége nincsen.

A pszichológiai vizsgálata során arra törekszünk, hogy feltárjuk az esetlegesen fennálló kognitív, emocionális, viselkedésbeli és adaptációs problémákat. A pszichés státusz tartalmazza a klinikai pszichológus megfigyeléseit, az interjú alapján nyert benyomásainak összességét, és a tesztek eredményeit.

A pszichológus a vizsgálat után egy véleményt ír a jelentkezőről, amiben megindokolja, hogy alkalmas-e, ill. kikötéseket is tehet. Ha valaki megfelel az alkalmassági vizsgán, képzésen kell részt vennie. Amennyiben a pszichológus javaslata nemleges, a jelentkező már nem mehet a tanfolyamra.

A pszichológiai interjú eredményét a pszichológus, írásban adja át a nevelőszülői hálózat szakmai vezetőjének az eddig összegyűlt anyaggal együtt. Amennyiben a pszichológiai vizsgálat szűr ki alkalmatlanságot, a szakmai vezető ezt levélben jelzi a jelentkező felé, és elvégzi a szükséges bejegyzést a nyilvántartásba.

Amennyiben az összes vizsgálat eredménye szerint is alkalmas a jelentkező a nevelőszülői feladatokra, a területileg illetékes tanácsadó értesíti a jelentkezőt a 29/2013 (V.20.) ESZCSM rendeletben meghatározott „nevelőszülői tanfolyam” vagy „Központi Oktatási Program” kezdő időpontjáról.

A nevelőszülői tanfolyam során – melyet már a Hálózat végez - a résztvevők felkészülnek az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt saját háztartásban történő, teljes körű ellátására. A nevelőszülői tanfolyam időtartama 32 óra, ami a képzést lezáró, a tanfolyam elvégzését minősítő összegző beszélgetés 2 óras időtartamát is magában foglalja. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több mint 5 órától hiányzott. A nevelőszülői tanfolyam részletes tematikáját jogszabály határozza meg. A nevelőszülői tanfolyamon résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzéséről a tanfolyamot szervező által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványban szereplő tanfolyami képzettség megnevezése: nevelőszülő.

A nevelőszülők részére szervezett Központi Oktatási Program (a továbbiakban: KOP) célja a nevelőszülői tevékenységhez szükséges

alkalmasság és kompetenciák - a nevelőszülő gyakorlati tevékenységébe ágyazottan történő - fejlesztése.

A KOP-képzés időtartama 240 óra, maximális csoportlétszáma 24 fő. A KOP-képzés témaköreit, óraszámait, elméleti és gyakorlati óraszámainak arányát a jogszabály határozza meg.

A KOP-képzésben az vehet részt, aki

- a döntés-előkészítő programot és a nevelőszülői tanfolyamot eredményesen elvégezte vagy
- az Országos Képzési Jegyzékben szereplő nevelőszülő szakképesítés 10557-12 számú, „Befogadott gyermek ellátásának alapfeladatai” elnevezésű követelménymoduljának záróvizsgáját sikeresen letette.

A KOP-képzés végén a képzésben részt vevő záróvizsgát tesz. Záróvizsgára az jelentkezhet, aki

- a képzési órák legalább 85%-án részt vett,
- a meghatározott témakörök teljesítésére vonatkozó értékelésekben megfelelő minősítést kapott,
- a meghatározott témakörök foglalkozásain igazoltan részt vett, továbbá
- elkészített és a záróvizsga napját legalább 30 nappal megelőzően a KOP-képzésért felelős szerv, vagy - ha a képzésben képző szervezetnél vesz részt - a képző szervezet részére egy legalább 5, legfeljebb 10 oldalas esetelemzést megküldött.

A záróvizsgáról jegyzőkönyv készül, melyet a képző szervezet megküld a KOP-képzésért felelős szervnek. A záróvizsgáról készült jegyzőkönyv alapján - sikeres vizsga esetén - a KOP-képzésért felelős szerv a képesítés megszerzéséről a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 21 napon belül tanúsítványt állít ki. A tanúsítványban szereplő képzettség megnevezése: képesített nevelőszülő

A tanfolyamon/képzésen résztvevőknek az erkölcsi bizonyítványt és a leendő gondozási hely tulajdoni lapjának munkapéldányát (vagy ezt kiváltó egyéb dokumentumokat) a tanfolyam befejezéséig be kell mutatni.

7.3. A kihelyezés, a gyermek és a nevelőszülői család illesztése

A tanfolyam elvégzését követően a nevelőszülővel megkötött foglalkoztatási jogviszony alapján a nevelőszülőhöz gyermeket helyezünk ki. A gyermek nevelőszülői családba történő illesztése alapvetően meghatározza a családjából kiemelt gyermek sorsrendezését. A nevelőszülő megtalálása és a későbbi illesztés során meghatározó, hogy a gyermekvédelmi rendszerbe kerülő gyermekeknek milyen korábbi szocializációs tapasztalatai, igényei voltak, hisz ehhez szükséges igazítani a nevelőcsaládot. Körültekintő előkészítést igényel a gyermekek és a nevelőszülők illesztése. Mindig a gyermek érdekét kell szem előtt tartani, és a gyermek szükségleteinek leginkább megfelelő család megtalálása a cél.

7.4. A gyermek fejlődésének tervezése

Az elhelyezés után, a gyámhivatali határozat készhez vételét követő 30 napon belül el kell készíteni az egyéni gondozási-nevelési tervet. A gyermek teljes körű ellátása a nevelőszülői családban az egyéni gondozási-nevelési terv alapján történik. A tervet a nevelőszülő és a nevelőszülői tanácsadó együtt készítik el, bevonva a gyermeket és a gyámot és a szülőt is. A terv célja a gyerek fejlődését, képességei kibontakozását elősegítő, az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással-neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban résztvevő szakemberek közötti munkamegosztás, időkeretek, felelősségi körök kidolgozása. Ezért fontosnak tartjuk a „képesség- és tehetség gondozás a gyermekvédelmi szakellátásban elnevezésű módszertanban” foglaltak munkatársak által történő alkalmazását is.

A gondozás-nevelés célja, hogy a gondozott gyerek testileg, érzelmileg, értelmileg és erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjön, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vér szerinti családba való visszailleszkedésre, illetve örökbefogadó családba való beilleszkedésre, vagy az önálló életvitelre, életvezetésre.

E cél érdekében a gondozást-nevelést, ellátást biztosító nevelőszülő és az ő munkáját segítő szakemberek igyekeznek a lehető leghatékonyabban együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gondozott gyerek fejlesztésében, rehabilitációjában érintettek,

7.5. Gondozási hely váltás

A nevelőszülőtől való elkerülés egyik lehetősége a gondozási hely megváltoztatása.

A gondozási hely megváltoztatását a gyámhivatal a gyermek gondozási helyét kérelemre, valamint a nevelésbe vétel felülvizsgálata során hivatalból megváltoztathatja.

A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a nevelőszülő, a nevelőszülői tanácsadó, nevelőszülői hálózat működtetője, a szülő, a gyermek gyermekvédelmi gyámja, a, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat.

A gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról a gyámhivatal határozatban dönt.

A gondozási hely megváltoztatására csak indokolt esetben kerülhet sor. A felmerülő problémákat a nevelőszülői tanácsadónak, a gyermekvédelmi

gyámnak, a külső szakembereknek érzékelnie kell, és mindent meg kell tenni, hogy a probléma orvosolva legyen.

Megelőzés:

- A tanácsadók kötelessége, hogy minden látogatást írásban dokumentáljanak
- Minden esetlegesen felmerülő problémáról és annak megoldására tett intézkedésekről feljegyzést kell készíteni.
- Fel kell hívni a nevelőszülő figyelmét, hogy a felmerülő megjelenések akár magatartási, tanulmányi, pszichés stb.- azonnal kérjenek segítséget, tájékoztassák a szakembereket.
- A nevelőszülőt és vagy gyermeket pszichológiai megsegítésben kell részesíteni. A gyermekkel, nevelőszülővel foglalkozó szakemberektől be kell szerezni a javaslatokat.
- A tanácsadók ezt követően egyeztetnek a szakemberekkel, megegyeznek a gyermeknek nyújtandó segítség módjáról és időhatáráról.
- Ha a helyzet nem javul, a nevelőszülővel/gyermekkel foglalkozó szakemberek véleményére alapozva el kell indítani a gondozási hely változtatására irányuló eljárást.
- A gyámhivatali eljárás befejezéséig törekedni kell, hogy szakmai segítségnyújtás mellett a gyermek – feltéve, hogy ez nem áll érdekében - a nevelőcsaládban tartózkodjon.
- A szakemberek segítséget kell nyújtaniuk abban, hogy a gyermek új gondozási helyére történő átgondozásának legyen.
- Amennyiben van rá lehetőség, a gondozási hely megváltoztatásakor fokozott figyelmet kell fordítani az átszoktatás folyamatosságára, melynek során többszöri találkozás lehetőségét kell biztosítani a gyermek, a volt nevelőszülő és a leendő gondozási hely között.

A gyermekvédelmi gyám intézkedése alapján -amennyiben a gyermeket veszélyeztető körülményt észlel- megtörténhet az azonnali gondozási hely váltás, jogszabályi keretek között történő intézkedés mellett.

Gyermekebántalmazás esetén a jogszabályban meghatározott protokoll szerint kell eljárni a működtető szakembereinek is.

7.6. A nevelőszülő alapvető feladatai

A nevelőszülők alapvető feladatait részletesen tartalmazza a keret-megállapodás.

A kora-, tartós betegsége és/vagy fogyatékosága miatt különleges szükségletű gyermekek ellátása magas szintű szakmai tudást, professzionalitást igényel, különösen fontos ez a csecsemőkorú gyermekek esetében.

A kora miatt különleges szükségletű gyermekek érdekében a nevelőszülő rendszeres kapcsolatot tart a gyermekorvossal, védőnővel.

A tartós betegség és/vagy fogyatékoság esetén biztosítja a gyermek számára előírt terápiás fejlesztéseket a szakemberek utasításai szerint. Amennyiben nincs diagnosztizált orvosi probléma, szakorvosi előzmény, fontos, hogy a nevelőszülő az esetleges elmaradásokat, problémákat észrevegye, az illetékes szakembernek, gyermekorvosnak, védőnőnek jelezze.

A nevelőszülő kiválasztásánál nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy nevelőszülőink magas színvonalon lássák el a különleges szükségletű gyermekeket, melyet alátámaszt, hogy nevelőszülőink egy része rendelkezik pl. dajka, védőnő, kisgyermekgondozó, ápolónő végzettséggel.

Szakmai alapelveink egyik hangsúlyos pontja a gyermekek sorsának mielőbbi rendezése. Ennek érdekében nevelőszülőink kiemelt feladata a vér szerinti családokkal való rendszeres és folyamatos kapcsolattartás. Amennyiben ez a gyermek gondozási helyén vagy a vér szerinti család lakóhelyén vagy a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat kapcsolattartó helyiségében nem valósítható meg, akkor hálózatunk irodájában nyitvatartási kerül sor, szem előtt tartva az intimitás biztosítását.

A folyamatos és az időszakos kapcsolattartások alkalmával, a vér szerinti szülő(k) lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, a gyermekvédelmi gyámmal együtt szervezzük meg a kapcsolattartás felügyeletét, amennyiben ez szükséges.

Nyári családi táborokat szervezünk, ahol a gondozott gyermekek együtt nyaralhatnak vér szerinti szüleikkel, ezzel is növelve a mielőbbi hazagondozás esélyét.

Amennyiben a körülmények gondos mérlegelése során előre látható, hogy a gyermek családi kapcsolatai nem rendezhetőek, a nevelőszülő hangsúlyos szerepet kell vállaljon a gyermek örökbeadásának előkészítésében, melyhez a továbbképzéseken, egyéni és csoportos felkészítéseken, egyéni konzultációkon kapnak segítséget ők és a gyermekek is.

7.7. Kötelező továbbképzések és egyéb képzések szervezése

A nevelőszülők évente legalább 6 órás, legfeljebb 12 órás továbbképzésen (működtetői továbbképzés) vesznek részt. A nevelőszülő a működtetői továbbképzésen köteles részt venni.

Fiatál hálózat lévén, a hálózat működését kell megalapozni, a minőséget az garantálja, ha az első időszakban a szakmai vezető és a nevelőszülői tanácsadó határozza meg a képzésben tárgyalandó témát, témákat. A szakami irányítás része, hogy a napi gyakorlatban megjelenő kérdések, problémák, helyzetek alapján milyen elméleti és gyakorlati ismeretekkel segítjük a nevelőszülőket a gondozási és nevelési feladatok teljesítésében, a gondozott gyermekek szükségleteinek célzott kielégítésben. Új ismereteket kell adni, a meglévő

tudást erősíteni, bővíteni kell, valamint elő kell segíteni az elméleti tudás gyakorlatba történő átültetését.

A későbbiekben már a szakmai vezető a nevelőszülői tanácsadón keresztül gyűjtheti a nevelőszülőket aktuálisan érdeklő témákat, s azokból választva, a témákban jártas szakembereket meghív, hogy előadások és csoportos munka keretében dolgozzák fel azokat a nevelőszülőkkal.

A nevelőszülői tanácsadó és a nevelőszülők jogszabály által előírt kötelező továbbképzését a szakmai vezető koordinálja. Minden év februárjában a továbbképzési jegyzék alapján tájékozódik az aktuális továbbképzési programokról. A vezető ezt követően elkészíti a hálózat éves továbbképzési tervét. A kollégáknak lehetősége nyílik saját érdeklődési körüknek megfelelő továbbképzéseken is részt venni az évente előre tervezett programok mellett, saját költségre, melyhez a hálózat munkaidő kedvezményrel járul hozzá, amennyiben a vezető biztosítottnak látja a szakszerű helyettesítést.

7.8. A nevelőszülői alkalmasság felülvizsgálatának módja

A nevelőszülők szakmai alkalmassága felülvizsgálati szempontjainak meghatározását a vonatkozó jogszabályokban foglaltak és a Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet által kiadott „A nevelőszülői tevékenység ellátásának alkalmassági vizsgálata” című módszertani segédanyag figyelembe vételével végezzük.

A nevelőszülő szakmai alkalmasságának háromévenkénti felülvizsgálata az intézmény feladata, a felülvizsgálatot a nevelőszülői hálózat vezetője szervezi és koordinálja.

Ha a nevelőszülői tanácsadó és/vagy a gyermekvédelmi gyám a nevelőszülői tevékenység ellenőrzése, vagy a nevelőszülő háromévenkénti, illetve rendkívüli felülvizsgálata során az alkalmasság hiányát észleli, a nevelőszülőt orvosi vizsgálaton és/vagy pszichológiai interjún való részvételre kötelezi.

A nevelőszülő alkalmasságának rendkívüli felülvizsgálatát a szakmai vezető rendeli el a nevelőszülő tanácsadó, a gyermekvédelmi gyám, a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetője, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője, és a járási gyámhivatal kezdeményezésére.

A nevelőszülőt – akit az eljárás során megillet jogainak biztosítása, a tisztességes és körültekintő bánásmód – a szakmai vezető írásban és személyesen is – a nevelőszülői tanácsadó és a gyermekvédelmi gyám jelenlétében- tájékoztatja a felülvizsgálat okáról.

A vizsgálat előkészítésében, elvégzésében a Hálózat szakmai teamje vesz részt, szükség esetén szakorvosok bevonásával.

A vizsgálatban résztvevő bizottsági tagok:

- a szakmai vezető
- a nevelőszülői tanácsadó
- növendékügyi előadó
- a területen dolgozó gyermekvédelmi gyám
- pszichológus

A bizottsági tagok a rendelkezésekre álló, és az eljárás során beszerzett iratok alapján, különösen az ellátott gyermek óvodája, iskolája, háziorvosa, védőnője, nevelőszülő háziorvosa által rendelkezésre bocsátott iratok alapján kialakítja összegző véleményét. A vizsgálat befejezését követően az eredményről a szakmai vezető írásban tájékoztatja a nevelőszülőt.

A felülvizsgálatokat a gyermek mindenekfelett álló érdekének biztosításának figyelembevételével kell végezni.

7.9. A nevelőszülőt a gondozásába elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátásra megillető juttatások elszámoltatása

A nevelőszülő a gondozásában elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátására megillető juttatásokat, azok felhasználásnak módjait a szakmai program 1. számú melléklete tartalmazza.

A nevelőszülőnek a nevelési ellátmányt és a családi pótlék összegét a gyermekekre, a gyermek ellátásra kell fordítania az alábbiak szerint:

A nevelőszülő a nevelési ellátmányt a gyermek teljes körű, a fiatal felnőtt szükség szerinti ellátására köteles fordítani. A nevelési ellátmány a gyermek, fiatal felnőtt élelmezésére, ruházkodására, tankönyvére, tanszerére, a tanulmányai végzéséhez és munkavégzéséhez szükséges egyéb eszközökre, költőpénzére, egészségügyi ellátására, valamint a lakásfenntartási költségeinek kiegészítésére fordítható a nevelőszülőt megillető családi pótlékkal együtt. (Gyvt. 56. § (3)-(4))

Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek, nevelésbe vett fiataalkorú családi pótlékának felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére kell fordítani, így különösen ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a fiataalkorú zsebpénzének biztosítására. (Gyvt. 53. § (7))

A nevelőszülő a juttatások tételes nyilvántartás vezetésére nem köteles, azonban a működtető a nevelőszülői tanácsadó közreműködésével segíti és ellenőrzi a felhasználásban.

Amennyiben a nevelőszülői tanácsadó az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy a gyermek ellátására kapott nevelési ellátmányt, illetve családi pótlékot

nem a gyermekekre fordítja, haladéktalanul értesíti a működtetőt, hogy ellenőrzése során hiányosságot tapasztalt.

A működtető hiányosság feltárása esetén tételes elszámolás vezetésére szólítja fel a nevelőszülőt.

Amennyiben a nevelőszülő a tételes elszámolásnak nem tesz eleget, a működtető legalább 8 napos határidő tűzésével felszólítja ismét az elszámolás megtételére. Ha a nevelőszülő ennek a felszólításnak sem tesz eleget, működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt felmondhatja, vagy ha az elszámolásra kitűzött újabb határidő is eredménytelenül telik el, a működtető a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt felmondja.

Súlyosabb esetben, amikor a működtető azt állapítja meg, hogy a gyermek, fiatal felnőtt ellátására járó juttatások egyáltalán nem az ellátás céljára lettek felhasználva, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt vagy a helyettes szülői jogviszonyt felmondja. (513/2013. (XII.29.) Korm. rendelet 4. § (6)).

8. A nevelőszülői tevékenység során ellátandó nevelési feladatok szakmai alapelvei

A nevelőszülők az ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátásában, valamint a fiatal felnőtt további utógondozói ellátásában vesznek részt.

Az otthon nyújtó ellátás keretében biztosítani kell:

- a gyermekek teljes körű ellátását,
- a családi környezetébe történő visszahelyezését előkészítő, családi kapcsolatainak ápolását segítő családgondozást, vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését,
- a családjába történő visszailleszkedéshez, önálló életének megkezdéséhez szükséges utógondozást.

8.1. Gyermekek teljes körű ellátása

A teljes körű ellátás keretében

- a lakhatáson kívül biztosítani kell az NM rendelet 76-82.§-ában meghatározott ellátásokat
- valamint a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő nevelést, gondozást.

8.1.1. Teljes körű ellátások

8.1.1.1. Étkezés

A gondozott gyermek számára naponta, az életkorának megfelelő, legalább ötszöri, legalább egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkezést kell biztosítani. Ha egészségi állapota indokolja, részére az orvos által előírt étkezést kell biztosítani.

8.1.1.2. Ruházat

A ruházat gyermekenként legalább 6 váltás fehérneműt, 3 váltás hálóruhát, az évszaknak megfelelő váltás hétköznapi felsőruhát és cipőt, valamint alkalmi és sportruházatot tartalmaz.

8.1.1.3. Személyi higiénia

A személyi higiénia keretében biztosítani kell a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint textíliákat, 3 váltás ágyneműt. Csecsemők és kisgyermekek ellátása esetén az ellátáshoz szükséges anyagokat, eszközöket.

8.1.1.4. Oktatás

Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő, felsőfokú tanulmányokat folytató gondozott gyermek számára biztosítani kell az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tandíjat, a tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, valamint utazó- és kézitáskát, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

A gondozott gyermek számára biztosítani kell a felzárkóztatás, illetve a tehetségfejlesztés költségeit.

8.1.1.5. Kapcsolattartás elősegítése

A gondozott gyermek részére biztosítani kell olyan eszközöket – különösen jegyet, bérletet az utazáshoz, postai költségeket a levelezéshez és a telefonáláshoz -, amelyek segítségével hozzátartozóival, illetve a gyámságát ellátó személlyel kapcsolatot tarthat.

8.1.1.6. A szabadidő hasznos eltöltése

A gondozott gyermek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében az ellátást nyújtó gondoskodik a kulturálódáshoz, játékhöz, sporthoz szükséges eszközökről, szabadidős tevékenységekhez szükséges és indokolt költségekről. Az egyházi ünnepkörhöz kapcsolódhat ez a kiscsoportos program (kézművesfoglalkozás, verses, énekes délután stb). A gyermekvédelem, a pedagógia, és az egyházpedagógia találkozási lehetőséget teremt arra, hogy a szociálisan, - esetenként - mentálisan retardált, lelkiileg sérült gyerekek megtanulják jól érezni magukat.

8.1.1.7. A különleges szükségletű gyermekkel kapcsolatos egyéb teendők

A Nevelőszülői Hálózat külön figyelmet szentel a különleges szükségletű gyermekek fogadásának megfelelő előkészítésére és gondozásának, nevelésének segítésére.

Hogy milyen különleges szükségletű gyermeket fogad a Hálózat az elsősorban a nevelőszülők kompetenciájától, terhelhetőségétől, vállalásától, a nevelőszülő lakóhelyének intézményi ellátottságától függ. A Hálózat lehetőségeihez mérten hozzájárul a különleges szükségletű, tartósan beteg gyerekek fejlesztéséhez, terápiájához. Így a megfelelő szakemberhez való irányítás, a lehetőségekről való informálás mellett megteremti a feltételeit a különböző segédeszközök beszerzésének és kölcsönzésének.

A pszichológus biztosítja az általános állapotfelmérés, tanácsadás, egyéni és csoportos terápiák lehetőségét különböző pszichés és magatartási problémák felismerésében és kezelésében (pl. szorongásos zavarok, agresszió, kamaszkori problémák, hiperaktivitás, emocionális zavarok, stb..).

A különleges szükségletű gyermek

- tartós beteg
- fogyatékos
- 3 év alatti (a korábban részletezettek szerint)

Cél:

A beteg vagy fogyatékos gyermekek támogatása, megsegítése, szakszerű kísérése, hogy a tünetek kialakulását megakadályozzuk, a kialakult tüneteket enyhítsük, megszüntessük, az újbóli kialakulását megelőzzük.

A társadalmi integráció, reintegráció megvalósítása.

Alapelvek:

- A mindennapi munkában a gyermeki jogok érvényesítése, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlő bánásmód biztosítása, a gyermek személyiségének kibontakoztatása.
- A gyermek szükségleteit leginkább kielégíteni képes környezet biztosítása.
- A normalizáció elvének alkalmazása, mely során olyan életfeltételeket biztosítunk, ami a legközelebb áll a normális életminőséghez.
- Komplex rehabilitáció, képességek fejlesztése, szinten tartása.
- Kompetenciahatárok ismerete, betartása. Szükség esetén szakember segítségének igénybevétele.
- Bizalmas, őszinte kapcsolat kialakítása a gyermekkel. A segítő részéről empátia a problémák, élethelyzetek átérzéséhez.

Feladatok:

- Teljes körű diagnosztikus állapotfelmérés.
- Egészségügyi állapotnak, fogyatéknak megfelelő folyamatos terápia és kontroll biztosítása.
- A környezeti feltételek felmérése (a nevelőszülői család szakképesítése, gyakorlata, teherbírása, az elérhető kiegészítő szolgáltatások).
- Teljes körű információ szerzés a gyerek betegségéről, fogyatékosságáról.
- Megfelelő életszínvonal és környezet biztosítása.
- A családba, oktatási intézménybe, lakóközösségbe történő beilleszkedés segítése.
- Szeretetteljes, tapintatos bánásmód és elfogadás.
- Az életciklus normális tapasztalatainak biztosítása.

Módszerek:

- Fejlesztőpedagógiai diagnosztika és terápia.
- Motivációs-érzelmi, akarati élet korrekciója és fejlesztése.
- A szociális készség korrekciója és fejlesztése.
- Egészséges életmódra nevelés (kulturális programok, sport, étkezés).
- Konfliktuskezelés.
- Egyéni tanácsadás lehetősége.
- Napi élet szervezése, napirend, heti rend meghatározása.
- A munkatársak adekvát továbbképzése, hogy érzékenyek legyenek a különleges szükségletű gyermekek problémái iránt.

A 3 év alatti különleges ellátást igénylő gyermekek gondozása

Cél:

Az első életévekben biztosítani a gyermeki fejlődés minden területére kiterjedő szakszerű gondozást. A védett és családias légkörben történő nevelkedés megvalósítása a kisgyermek igényeinek figyelembevételével.

Alapelvek:

- Állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó légkör biztosítása, ami elősegíti a megfelelő szocializációt.
- A csecsemő és kisgyermekkorai fejlődés (értelmi, fizikai, mozgás, beszéd, érzelmi, szociális) elősegítése.
- A gyermekek egészségi állapotát, életkorát, fejlettségét figyelembe véve tanulási lehetőségek biztosítása,
- Életkornak megfelelően önellátásra, önállóságra nevelés.
- Társadalmilag elfogadott erkölcs, normarendszer megismertetése.
- A hagyományos családi értékrend követése.

Feladatok:

- Sokoldalú, harmonikus fejlődés biztosítása.
- A gyerekek személyiségének kibontakoztatása.
- Értelmi képességek (érzékelés, észlelés, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése.
- Egyedi szükséglet szerint a pihenés és alvás feltételeinek biztosítása.
- Egészséges táplálás (gyakoriság, összetétel, mennyiség, speciális diéta).
- Személyi és környezeti higiénia megteremtése.
- Mozgásfejlesztés (megfelelő mozgástér, fejlesztő eszközök beszerzése).
- Beszéd, kommunikáció fejlesztése.
- Érzelmi biztonság megteremtése, szociális érzékenység kibontakoztatása.

Módszerek:

- Következetes nevelési módszerek alkalmazása, állandó pozitív megerősítés.
- Tartalmas programok szervezése, inger gazdag környezet kialakítása.
- A csecsemő, kisgyermek életkori sajátosságaihoz igazodó fejlesztő foglalkozások szervezése.
- Szabály-és normakövető elvek alkalmazása.
- Önállósodási törekvések segítése, ösztönzése.
- Az egészséges ételek megismertetése, és megszerettetése.
- A személyi és környezeti higiéniaira való igény kialakítása.
- A mozgás örömeinek megismertetése, rendszeres családi programok szervezése.

- Érzelmi töltetű verbális és non verbális kommunikáció fenntartása a gyermekkel.

Különleges szükségletű, tartósan beteg, fogyatékkal élő gyermek gondozása többletterhet róhat a nevelőszülőre. Kérelemre a szakmai vezető rendkívüli költségtérítést engedélyezhet.

8.1.1.8. Zsebpénz

A 3 éven felüli gondozott gyermeket személyes szükségleteinek kielégítésére havonta zsebpénzzel kell ellátni. A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb a jogszabályban meghatározott összegeknél.

A zsebpénz kezelésének, felhasználásának módjáról a szabályzat a nevelőszülői hálózatban ellátott gyermekek után fizetendő nevelési díj és ellátmányról, zsebpénzről és a nevelőszülők ellenőrzéséről az ellátási díjak és családi pótlékkal való gazdálkodásra vonatkozóan elnevezésű dokumentum rendelkezik.

8.1.2. A gondozás, nevelés

A gondozás, nevelés célja, hogy a gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre vagy az önálló életvitelre. E cél érdekében a gondozását, nevelését, ellátását végző személyek kötelesek együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gondozott gyermekkel foglalkoznak.

Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet. Az egyéni gondozási-nevelési terv célja az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása. A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni különösen

- a család- és gyermekjóléti központ által a védelembe vétel során készített egyéni gondozási-nevelési tervre,
- a gyermekvédelmi gondoskodást szükségessé tevő okokra,
- a gondozott gyermek gondozási helyének kijelölése tárgyában készített elhelyezési javaslatra
- az egyéni elhelyezési tervre,
- a gyermek nevelésében, gondozásában korábban részt vett szakemberek véleményére,

- a gondozott gyermekkel és szülőjével folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,
- egyéb, a gondozott gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a gyermek nevelőszülője, a nevelőszülői tanácsadó és a gyermekvédelmi gyám készíti el, amelynek elkészítésébe be kell vonni az ítélőképessége birtokában lévő gondozott gyermeket, annak szülőjét, kivéve, ha szülői felügyeleti jogát megszüntették vagy az megszűnt, és a terv végrehajtásában érintett szakembereket.

A nevelőszülő feladatai különösen az alábbiak:

Testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődést biztosító, családpótló ellátásban, a szülői gondoskodást helyettesítő védelemben részesíti a gondozott gyermeket. Fel kell készíteni a gondozott gyermeket a családjába való visszailleszkedésre, illetve nevelő- vagy örökbefogadó családba való beilleszkedésre, valamint az önálló életkezdésre és életvitelre, a pályaválasztásra, a munkavállalásra.

A nevelőszülő gondoskodik arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson:

- a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz, a terápiához, amely személyisége korrekciójához,
- az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges, a külön jogszabályban meghatározott szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz,
- a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását,
- a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz,
- a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez, szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez;

A nevelőszülőnek meg kell teremtenie annak a lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során – korára, fejlettségi szintjére tekintettel – figyelembe vegyék.

A nevelőszülőnek lehetővé kell tenni, hogy a gondozott gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, továbbá vallásoktatáson vehessen részt. Elő kell segíteni, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek

megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.

Nevelésbe vett gyerekek egészséges személyiség fejlődése érdekében szükség van a vérszerinti családdal való irányított programszervezésre. Tapasztalataink szerint a vérszerinti szülők stresszhelyzetben nem jó válaszokat adnak, különösen, ha gyermekükről van szó, ez gátolja a gyerekek reziliencia fejlődését.

A kapcsolattartáson túl - gyámhatóság, gyermekvédelmi gyám engedélyével- a szervezett eseményen a vérszerinti szülő láthatja, milyen sokat fejlődött gyermeke, és szülői viselkedésmintákat gyakorolhat. Lehetőség nyílik számára új utakat találni saját gyermekéhez, kapcsolata jobb lehet a gyermekét átmenetileg nevelő nevelőszülővel. Szorongásai enyhülnek, ha sikereket él meg közösen gyermekével, lemásolhat kommunikációs mintákat. A nevelőszülő ezekben a helyzetekben segítőként jelenik meg, és átérzi súlyát annak, hogy átmeneti családként feladata miért fontos, miért szükséges. Kiemelt cél, hogy a gyerek kapcsolata legyen jó vérszerinti szüleivel, ezáltal mindenki helyén tudja kezelni saját szerepét.

8.1.2.1. Az érzelmi nevelés, szociális készségek fejlesztése

Nevelőszülői hálózatunk szem előtt tartva, hogy a személyiségfejlődésben a kora gyermekkori élmények a legfontosabbak, nagy hangsúlyt fektet a nevelőszülői családok érzelmi nevelő munkájára.

A nevelőszülői családokhoz bekerült gyermekek gyakran elhanyagoltak, bántalmazottak, érzelmileg sérültek, kötődési problémákkal küzdenek. Személyiségfejlődésük gyakran kóros. A nevelőszülői családoknak meg kell teremteni azt a közeget, melyben segítik a hiányok pótlását. A nevelőcsaládnak ki kell alakítania a helyes magatartási mintákat. Ez a folyamat nagyon sok odafigyelést, türelmet igényel. Folyamatos egyénhez igazodó elvárásokkal tudjuk a gyermek személyiségfejlődését helyes irányba terelni.

A személyiségfejlesztés és konfliktuskezelés kiemelt szerepet kap a gyermekek önismeretének, kommunikációs és kompromisszum készségének fejlesztésében, valamint toleranciájuk és empátiájuk erősítésében is.

Folyamatosan segítjük, támogatjuk a nevelőszülőket: folyamatos személyes és telefonos konzultáció, segítő beszélgetés, pszichológusi konzultáció, családkonzultáció, szabadidős programok szervezése és azokon való közös részvétel.

8.1.2.2. Tanulást segítő módszerek

A tankötelezettség és a gyermek képességeinek megfelelő iskoláztatás a nevelőszülő alapvető feladata. A gyermek óvodába járatása elengedhetetlen segítség az iskolai tanulmányok megkezdéséhez.

Az óvodával, iskolával való rendszeres kapcsolattartás is a nevelőszülő feladatai közé tartozik.

A család szerepe és feladata a tanulásban eltér az iskoláétól. Funkciója, hogy a gyermek számára segítse elfogadni gyengeségeit, határait, ugyanakkor felismerni és fejleszteni erősségeit.

A nevelőszülő feladata tudatosítani a gyermekben, hogy emberi értékei nem az iskolai teljesítménytől függnék. Tanácsadóink segítenek a nevelőszülőknek abban, hogy ők maguk is tudatosítsák: a gondjaikra bízott gyermekek egyszerűen csak arra vágynak, hogy elfogadják és szeressék őket.

A gyermekek fő motivációja a nevelőszülő dicsérete, és a súlykolás, ismételtetés, magoltatás helyett a megértetés, értelmezés, a példákkal alátámasztott magyarázat, az összefüggésekre való rávilágítás.

A nevelőszülőknek a tanulási módszereknél jó elkerülni:

- Túlzott követelményeket ne állítsanak. A gyermeket nyomasztják a túlzott követelmények.
- Ne hasonlítgassák gyermeküket más gyermekhez. A gyermek fejlődését saját szintjükhöz mérjék.
- A nyári szünet nem arra való, hogy az összes lemaradást pótolják.
- Ne torkolják le, ha tanulás közben vagy számonkérés esetén nem a helyes választ adja. Próbálják a helyes megoldásra rávezetni.

8.1.2.3. Egészségvédelem

A nevelőszülők alapvető feladata a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról való gondoskodás.

A nevelőszülői családokban nevelkedő gyermekek egyénre szabott ellátását, egészségügyi szükségletét és élelmezését a nevelőszülőknek a rendelkezésre álló orvosi szakvizsgálatokra, szakvéleményekre, kórházi zárójelentésekre alapozva maximálisan biztosítani kell az egészségügyi ellátórendszer tagjaival – gyermekorvos, védőnő, szakorvos, kórház – együttműködve.

Amennyiben nincs diagnosztizált orvosi probléma a gyermeknél megállapítva, nincs szakorvosi előzmény, fontos, hogy a nevelőszülő az esetleges elmaradásokat, problémákat észrevegye, az illetékes szakembernek, gyermekorvosnak, védőnőnek jelezze. Azokban a nevelőszülői családokban, ahol több gyermeket nevelnek, különösen, ha testvérekről van szó, nagyon jó viszonyítási alapot jelent, hogy ismerik a gyermekekre jellemző fejlődési ütemet, fejlődési jellegzetességeket. Amennyiben a nevelőszülő elmaradást tapasztal, szakemberhez kell fordulni, hiszen a szűrés egy célzott szakmai tevékenységet takar, mely specifikus tudást, képzettséget igényel.

Amennyiben a gyermek egészségügyi ellátása szükséges (pl. szemészet, fogászat, fogszabályozás, ortopédia, neurológia) a nevelőszülő feladata az előírt vizsgálatok időpontjának figyelemmel kísérése, az időpontok betartása, a vizsgálatokon való megjelenés biztosítása. Az egészségügyi ellátás szervezésénél és biztosításánál elengedhetetlen a gyermekvédelmi gyámmal való együttműködés, feladatmegosztás megbeszélése, hiszen sok esetben releváns a törvényes képviselőt kérdés, amit döntően a gyámnak kell ellátnia, kivéve, ha osztott gyámságot állapít meg a gyámhivatal.

Pszichés problémák esetén pszichológus szakemberhez irányítjuk a gyermeket, ő egyezteti a további terápiák szükségességét a nevelőszülővel és a gyermekkel. A gyermekek egészségi állapotának eltéréseit a családtagok teljes elfogadással kell, hogy kezeljék, a napi tevékenységeik szervezésében figyelembe kell, hogy vegyék.

Szintén külön feladatot jelent a nevelőszülők számára az egyénre szabott ételmezést igénylő betegségek ellátása – pl. cukorbetegség, felszívódási zavarok (pl. lisztérzékenység, tejfehérje-érzékenység), allergiák. Az ilyen jellegű ételmezés nagy odafigyelést igényel már az élelmiszerek megvásárlásakor – pl. speciális alapanyagok megvétele, bizonyos alapanyagok kiváltása –, gyakran külön előkészítést, főzést igényel, csakúgy, mint a csecsemők ételmezése.

8.1.2.4. Napi életvitel

A nevelőszülői család napirendjének kialakításakor elsődleges a gyermekek tevékenységeinek, feladatainak, kötelezettségeinek összehangolása – más-más napirendet kíván a csecsemőkorú, az óvodáskorú, az iskoláskorú, a különleges szükségletű gyermek, vagy az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt tevékenysége.

A tanítási időszakban a családok napirendje jóval kötöttebb, több összmunkát, összedolgozást kíván a nevelőszülőktől a különböző tevékenységek szervezése: pl. fekvés-ébredés rendje, óvodára, iskolára történő felkészítés, a gyermekek óvodába, iskolába indítása, az étkezések lebonyolítása, a délutáni elfoglaltságok figyelemmel kísérése, otthoni tanulás ellenőrzése, szabadidős

tevékenységek szervezése, óvodai, iskolai alkalmakon (pl. szülői értekezleten, fogadóórán, rendezvényeken) való megjelenés.

A tanítási szünetekben a napirend kötetlenebb, a hangsúly a szabadidős, rekreációs tevékenységekre, programokra, kirándulásra, nyaralásra helyeződik át, a nevelőszülők a gyermekek igényeinek és saját lehetőségeiknek megfelelően szabadabban bányának a napi időbeosztással.

8.1.2.5. A gyermek egyéni szükségletei

A gyermekek eltérő életkorából és egyéb okból adódó egyéni igényeket körültekintő szervezéssel próbálják megoldani – pl. az egyéni alvásigényt külön, nyugodtabb helyiség biztosításával.

A gyermek számára lehetőséget kell adni a személyes tárgyainak, személyes emlékeinek elkülönült tárolására. Fontos, hogy legyen neki egy „védett” kis területe – a szobájában saját ágy, saját szekrény, saját íróasztal, fiókok – ahol személyes tárgyait elhelyezheti, tárolhatja, tudja, hogy ez csak az övé. Fontos, hogy a családtagok tiszteljék egymás személyes tulajdonát, a családba bekerülő gyermekkel ezt a szokást tudatosan és következetesen érdemes kialakítani.

A gyermek élettörténetének megörökítése fontos feladat a nevelőszülők számára, a családi identitás megőrzése céljából. Hangsúlyozzuk, hogy a nevelőszülők vezessenek „Élettörténet-könyvet”, mely magában foglalja a nevelőszülői családban töltött időszak eseményeit, élményeit. Ennek együttes elkészítése a gyermek életkorától és megértési képességétől függ. A gyermek élettörténetének dokumentálása lehet például egy gyűjtemény is, amely tartalmazhat olyan személyes tárgyakat, fényképeket, emlékeket, amelyek tükrözik a gyermek életének legfontosabb momentumait. Az élettörténet-könyvhöz a gyermek bármikor hozzáférhet, sőt alakíthatja és gondozása befejeztével magával viheti. Ezzel segítünk a gyermeknek kapcsolatot teremteni a múltjuk, a jelenük és a jövőjük között.

8.1.2.6. Önálló életvezetésre való felkészítés

A gyermekek életkoruknak, egyéni fejlettségüknek, készségeiknek megfelelően vesznek részt az otthoni feladatokban, a család közös tevékenységeiben. A nevelőszülő felelőssége nagy, az ő tevékenysége minta a gyermek számára, az ő hozzáállása, ösztönző magatartása segít a gyermeknek a napi teendők elsajátításában. Az önkiszolgáló, önellátó tevékenységekben – tisztálkodás, étkezés, öltözködés – a nevelőszülő igyekszik minél több önállóságot adni, pozitív megerősítéssel ösztönözni a gyermeket, éreztetve, hogy mellette van, segítségére siet, ha szükség van rá.

A nevelőszülő zsebpénznyilvántartást vezet, a felhasználásáról azonban a gyermek dönt. Már óvodás kortól elkezdődik a zsebpénz fogalmának kialakítása. Ebben az életkorban még a nevelőszülő gondoskodik a gyermek személyére szóló felhasználásáról. Az idők folyamán a gyermekek megtanulják

a havi zsebpénzt beosztani. Fokozatosan, egyéni fejlettségtől függően tanítják meg a nevelőszülők a zsebpénz vásárlói értékét. Kisebb korban közös vásárlások során egyéni igényeik kielégítése érdekében, majd folyamatosan az életkorok figyelembe vételével, önálló gazdálkodásra nevelik a gyermekeket. Kiemelkedő feladatuk a nevelőszülőknek, hogy beszéljenek a gyermekkel a helyes beosztásról, és az ideális felhasználásról. Mi mindenre költheti a zsebpénzét, milyen módon tudja a megtakarításokat felhasználni. Ezáltal tudják majd a gyermekek felnőttkorukra megtanulni a pénzzel való bánásmódot, elkerülni az esetleges felelőtlen és felesleges túlköltekezést.

A nevelőszülőnél elhelyezett utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek esetében különösen segítséget kell nyújtani a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez.

8.1.2.7. Rekreáció

A nevelőszülői családok számára a 24 órás szolgálat mellett mentálhigiénés védelmük biztosítására nagy jelentőségű a szabadidejük eltöltésének minősége. Ez nagyban függ lehetőségeiktől, igényeiktől. Több a lehetősége azoknak, akiknek saját nyaralója, vagy egyéb üdülési lehetősége van. A legtöbb családnak van igénye a hosszabb-rövidebb idejű kikapcsolódásra, melyet hálózatunk igyekszik biztosítani, segítségként bevonva más szervezetek, iskolák, önkormányzatok, egyházi, alapítványi fenntartású szervezetek, gyermekjóléti szolgálatok által szervezett táborozásokat, programokat, lehetőségeket a szabadidejük hasznos, változatos eltöltésére, főleg a nyári szünidőben.

A nevelőszülők szabadsága idejére a gyermekek részére táboroztatást biztosítunk.

Terveink szerint Hálózatunk egész évben szervez a gyermekek és a nevelőszülői családok számára számos feltöltődést biztosító programot. Törekszünk arra, hogy ezek megfizethetők legyenek, így minél többen részt vehessenek rajtuk. Nevelőszülői hálózatunk dolgozói a programok szervezésében aktívan részt kívánnak venni, igyekeznek bevonni a vér szerinti családokat is. A szervezett programokról szóló információk hálózatunk honlapján, körlevélben és a nevelőszülői tanácsadón keresztül jutnak el a nevelőszülőkhöz és az alapellátás családgondozóihoz, akik a programba bevonható vér szerinti szülőket értesítik. Hálózatunk nagyon fontosnak tartja, hogy a nevelőszülők, valamint a náluk elhelyezett gyerekek érezzék, hogy fontosak a Hálózat számára, nagyobb ünnepeket, események alkalmával igyekszünk áldozatos munkájukat, együttműködésüket megköszönni, jóléti juttatásokkal, közös programokkal jutalmazni nevelőszülőinket és családjaikat:

- karácsonyi műsor és ajándécsomag,
- húsvéti ajándécsomag,
- gyereknap ajándék, programszervezés,

- nyári táboroztatás,
- iskolakezdési támogatás,
- gyerek kihelyezésekor ruházati támogatás nyújtása – 20 000 Ft.

8.1.2.8. Pozitív fegyelmezés

A gyermekvédelmi rendszer álláspontja szerint tilos a gyermek fizikai büntetése, testi fenyítése, a gyermek megalázása, az étel megvonása, szülő látogatásának kilátásba helyezett megtiltása.

A nevelőszülőnél elhelyezett gyermekeknek sokféle olyan élményben volt részük, amelynek során a felnőttek valamilyen magatartást akartak kiváltani a gyermekből. Volt, aki szigorúan büntetett volt, aki semmilyen fegyelmet nem követelt, a gyermekkel kapcsolatban lévő emberek különböző felfogás szerint nevelték. Mindezek miatt lehetséges, hogy a nálunk elhelyezett gyermekek viselkedése megzavar bennünket és nagyon nehéz eldönteni, mit tekinthetünk helyesnek és jutalmazandónak, vagy helytelennek és fegyelmezendőnek.

Nagyon fontos, hogy döntésük előtt mindig a gyermeket a múltban ért traumákkal a gyermek fejlődési szintjével esetleges fejlődési elmaradásával, érzelmi és viselkedési problémáival együtt vizsgálják. Tehát akár a jutalmazás, akár a fegyelmezés mindig legyen személyre „szabott”. Nagyon fontos, hogy a büntetést ne tévesszük össze a fegyelmezással. Tudjuk, hogy a sikeres fegyelmezés védi és fejleszt a gyermek önbizalmát, erősíti pozitív énképét. Az a gyermek, akinek egészséges énképe van, saját magát képes fegyelmezni. A büntetés azonban, melynek kulcsszavai a szankció és a kényszer ugyan időlegesen megszüntetheti a helytelen viselkedést, de nem tanítja meg a gyermeket a helyes viselkedésre és nem ad lehetőséget arra, hogy a gyermek megtanulja, hogyan hozhatja meg felelősségteljes döntéseit.

Az elvárando viselkedés normákat már a kihelyezés kezdetén beszéljük meg a gyermekkel. Vonjuk be őt is a kialakítando szabályok meghatározásába, a magatartási szabályok be nem tartásából származó következményekért való felelősség vállalásába.

Beszéljük meg mi az a teljesítmény, ami elismerést, dicséretet, jutalmazást érdemel.

Nagyon fontos szabály az elvárások betartásában a következetesség.

A jutalmazásoknak is következetesnek kell lenniük, mely során kerülni kell a kivételezést, a lényege mindig a gyermeknek adott bizalom megerősítése.

A jutalmazás néhány szabálya:

- Lehet erkölcsi és anyagi (pl. mosoly, jó szó, simogatás, különleges megbízatás, tárgyjutalom),
- Csak azt a tevékenységet és magatartást jutalmazzuk, amely a gyermeknek kötelességén felüli erőfeszítést jelent,

- Fokozatos legyen, álljon arányban a magatartásváltozás és a megtett tevékenység értékével,
- Legyen megérdemelt, a családtagjai vagy annak nagy része értsen vele egyet,
- Erősítse az összetartozás érzését, nyilvános legyen, így másokra is hat, vegyük figyelembe az egyéni és életkori sajátosságokat.

A gyermek pozitív fegyelmezésének eszközei Hálózatunknál:

- A gyermek viselkedése mögötti motiváció feltárása, annak megértése, majd az arra való megfelelő reagálás.
- Bármilyen is legyen a viselkedés mögöttes mozgatója, a gyermek kritizálása romboló hatású, ezért mindig bátorítsuk.
- A gyermek érzéseivel, helyzetével való empátia, továbbá ezen érzések elismerése.
- Saját érzések feltárása, modell nyújtása az érzelmek kifejezésének, illetve szabályozásának mikéntjére.
- Parancsok helyett választási lehetőségek felkínálása.
- Érdeklődő kérdések használata.
- Következetesség és hitelesség.
- Természetes és logikus következmények alkalmazása (utóbbinál fontos az összefüggés, a tisztelet, az arányosság és a kiszámíthatóság).

A pozitív fegyelmezés helyes alkalmazása elősegíti a gyermek belső motivációjának alakulását, továbbá kreativitásának, teljesítményének fejlődését.

Mindezek mellett alapvető igényünk és elvárásunk a nevelőszülők felé, hogy a gyermekek cselekedeteit folyamatosan a pozitív megerősítés eszközeivel értékeljék. Elsőként a gyermek erősségeit emeljük ki, majd úgy mutassunk rá hibára, hogy azokat maga fedezze fel.

Fontos megkülönböztetni az ajándékozást, ami mindig és minden körülmények között az egész gyermeknek, a gyermek személyiségének szól, s mint ilyen, nem használható fel meghatározott nevelési célokra.

8.1.2.9. Életúttervezés

A gyermekek életút tervezéséhez elengedhetetlenül szükséges a reális jövőkép kialakítása.

Ehhez a gyermekeknek reális önismerettel kell rendelkezniük. Kialakításában nagyon sok személyes beszélgetésre van szükség, amiben elsősorban a nevelőszülők tudnak segíteni. Mindenek előtt ismerni kell a gyermek múltját, amihez nélkülözhetetlen eszköz a már említett élettörténet-könyv. Fontos feladatunk, amennyiben a kapcsolattartás gyámhivatali határozat alapján nem szünetel, a szülők, rokonok, testvérek felkutatása, a velük való jó kapcsolat

kialakítása, fenntartása, ebbe a nevelőszülők aktív bevonása. A gyámhivatalokkal, az alapellátás munkatársaival, az esetleges előző gondozási hely szakembereivel való telefonon és írásban való kapcsolatfelvétel a nevelőszülői tanácsadó feladata.

8.2. Utógondozás, utógondozói ellátás

Az utógondozást, utógondozói ellátást a fiatal felnőtt a Gyvt. alapján kérheti. Az utógondozás és utógondozói ellátás igénybevételét és megvalósítását a hatályos jogszabályok határozzák meg.

Az utógondozói ellátást a befogadó nevelőszülő saját otthonában biztosítja, külön megállapodásban rögzített feltételek szerint. Gondoskodik a lakhatási lehetőségről és a fiatal szükségleteihez, helyzetéhez igazodó teljes körű ellátásról a fiatal felnőtt vagyoni, jövedelmi viszonyainak, egészségi és személyiségi állapotának, családi körülményeinek, tanulmányi elfoglaltságának, és egyéb kötelezettségeinek megfelelően. A nevelőszülő és az utógondozásért felelős szakember feladata segítséget nyújtani a fiatal felnőttnek önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez és a hozzátartozóival való kapcsolattartáshoz. A fiatal felnőtt kötelezettsége az ellátás időtartama alatt együttműködni befogadó nevelőszülőjével, tanácsadójával, az utógondozásáért felelős szakemberrel. Kötelessége továbbá mindent megtenni annak érdekében, hogy az önálló életvezetésre minél hamarabb alkalmassá váljon

Az utógondozói ellátás célcsoportja a gyermekvédelmi gondoskodásban felnőtt, nagykorúságukig a gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatal felnőttek, akik tanulmányaikat folytatják nappali tagozaton nagykorúságuk elérése után is, akár az alapfokú, akár a középfokú, akár a felsőoktatásban, továbbá a tovább nem tanuló dolgozó vagy munkanélküli fiatal felnőttek, akik létfenntartásukat önállóan nem tudják biztosítani, valamint a szociális szakosított ellátás intézményeibe felvételükre váró fiatal felnőttek.

Az utógondozói ellátás keretében a szakmai segítségnyújtás célja, hogy a fiatal felnőtt nappali tagozatos tanulmányai befejezéséig, tanulmányokat nem folytató munkaképes fiatal felnőtt esetében a folyamatos megélhetést biztosító munkavégzés, és önálló lakhatás megteremtéséig, szükség esetén a szociális szakellátás keretében szakellátást végző bentlakásos intézménybe történő felvételéig a Gyermekvédelmi törvényben meghatározott életkorig szerződésen alapuló ellátásban részesüljön.

Az utógondozó segíti a fiatal felnőttet az otthonteremtési támogatás igénylésében.

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy a nevelésbe vételből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse

lakásvásárlással, építési telek vásárlással, albérleti díj támogatással, vagy lakás-előtakarékossági számlával. A gyámhivatal által kijelölt „utógondozó” segítségével a végszámadás alapján a fiattal közösen kiszámolják az otthonteremtési támogatás várható összegét. A meghatározott adatlapok kitöltése után közösen kérelmet adnak be a gyámhivatal felé, mely tartalmaz egy pénzfelhasználási tervet. A pozitív elbírálás után a fiatal segít a szakember a terv megvalósításában és felügyeli a pénz felhasználását. A fiatal az elköltött összegről a kiutalástól számított egy éven belül okmányokkal igazoltan elszámol a gyámhivatal felé, kivéve, ha albérleti díj rendezésre vagy lakás-előtakarékosság céljára használja fel a támogatást. Ezekben az esetekben a támogatás felhasználásáról az utolsó részlet kiegyenlítését követő hónap utolsó napjáig kell elszámolnia.

A gyámhatóság a gyermeket a nagykorúságának elérése előtt 6 hónappal írásban tájékoztatja az otthonteremtési támogatás lehetőségéről.

A támogatás iránti igényt a kérelmező a nagykorúvá válást követően, de legkésőbb 30. évének betöltéséig nyújthatja be.

9. A nevelőszülői hálózat működtetését általánosan meghatározó keretek, az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végzők jogainak védelme

9.1. Minőségbiztosítás

A minőségbiztosítás hálózatunknál a nevelőszülői tanácsadó számára az alábbi elemek mentén és munkaformákban valósul meg:

- Heti egy alkalommal strukturált esetmegbeszélő csoport, melyen 1-2 nevelt gyermek, vagy nevelőszülői család története meghatározott szempontsor alapján, több szempontú megközelítésben kerül feldolgozásra a szakmai vezető részvételével- esettanulmányok megalapozása.
- Esetmegbeszélés, esetkonferencia -szakmai vezető, nevelőszülői tanácsadó, szükség esetén pszichológus bevonásával-.
- Képzéseken és továbbképzéseken való rendszeres részvétel, lehetőség szerint egyéni preferencia alapján.
- Szupervízió biztosítása.
- Tanulmányutak, tapasztalatcsere hazai és külföldi intézményeknél.
- Szakirodalom, folyóiratok tanulmányozása, szakkönyvtár használata.
- Csoportkohézió erősítése közös programok szervezésével és intézményi szabadidős programokon való részvétellel, a nevelőszülői családokkal közösen.

A folyamatos szakmai felkészültség érdekében - a működés megindítása után, a tapasztalatok és felmerülő szakmai kérdések alapján – a továbbképzési terv

készítéskor figyelembe kell venni a hiányosságokat, és hiánypótló képzési témákat kell előtérbe helyezni.

A *nevelőszülők*re vonatkozóan a minőségbiztosításnak több szintje jelenik meg hálózatunknál, a kiválasztástól kezdődően.

A nevelőszülői feladatokra jelentkezők előzetes környezetbeli, pszichológiai és jogszabálybeli feltételek szerinti alkalmasságának megállapítása után kerül sor a felkészítő képzésre. A felkészítés során a jelentkező döntés-előkészítő programban, készségfejlesztésben vesz részt, valamint megszerzi mindazokat az alapvető pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális és jogi ismereteket, melyek a gyermek gondozásához, neveléséhez, a Gyvt. 85.§. (2) bekezdés alapján egyes gyámi feladatok ellátásához szükséges.

A felkészítő tanfolyam célja a résztvevők megismertetése a nevelőszülőség szakmai követelményeivel, szabályaival, segítségük a nevelőszülői feladatokra való felkészülésben.

A nevelőszülők évente hatórás továbbképzésen kötelesek részt venni, a tanúsítvány megszerzésétől számítva.

A részvétel kötelező. Nem fogadható el igazolás a hiányzásról, nem tekinthető abszolváltnak csak tényleges jelenlét alapján. Amennyiben akadályoztatva volt a nevelőszülő, a működtetőnek biztosítani kell egy pótlási lehetőséget számára. A jogszabályi kötelezettség ad garanciát arra, hogy egy ilyen képzés keretében bővül a nevelőszülő tudása, fejlődhet a szükséges képessége, a kompetenciája. A képzés során szakszerű segítséget, támogatást kap a minőségi ellátás nyújtásához.

Tartalmas szabadidős programokra is rendszeres lehetőséget biztosít intézményünk, jelképes részvételi díjért, mely rendezvények jó alkalmat biztosítanak a nevelőszülői családok közötti kapcsolatok kialakítására.

A nevelőszülői tanácsadó feladata e programokra történő jelentkezésre motiválni a nevelőszülőket, és az alapellátással együttműködve a vér szerinti szülőket. Célunk, hogy mind több család bekapcsolódjon ezekbe a szabadidős programokba az alapellátás családgondozóival együtt.

9.2. Adatkezelés, dokumentáció, nyilvántartás

A nevelőszülői hálózatban dolgozó szakemberek így a nevelőszülők is személyes és közérdekű adatokkal dolgoznak, adatkezelésre vonatkozó tevékenységüket az 2011. évi CXII. tv az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról, valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679.rendelete (2016. április 27.) GDPR vonatkozó rendelkezései határozzák meg.

A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek:

1. kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”)
2. gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen; és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon; a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés („célhoz kötöttség”)
3. az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”)
4. pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük, minden ésszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék, vagy helyesbítsék („pontosság”)
5. a tárolásnak olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból, vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”)
6. kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével, vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve („integritás és bizalmas jelleg”)

Az adatkezelő felelős a fentieknek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).

Az adatkezelő nyilatkozik, hogy adatkezelése a jelen pontokban foglalt alapelveknek megfelelően történik.

Ezen jogszabályok ismerete és körütekintő alkalmazása a nevelőszülői ellátás minden résztvevője számára kötelező érvényű.

9.3. Gyermekbántalmazás megelőzésének módszertana

A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan című szakmai szabályozó anyag kihirdetésre került az Emberi Erőforrások Minisztériuma által.

A módszertanban foglaltakat 2018. július 1. napjától kell alkalmazni. A gyermekbántalmazás ezen módszertan szerinti kivizsgálását a módszertanban foglaltak alapján kell lefolytatni, mely a szakmai program 6. sz. mellékletét képezi.

Gyermekbántalmazás:

Gyermekbántalmazásról beszélhetünk, ha valaki testi-lelki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelzi.

Bántalmazás tehát minden olyan magatartás, amely fizikai, lelki vagy szexuális sérelmet okoz, vagy annak veszélyével jár. Bántalmazásnak számít továbbá minden olyan korlátozó intézkedés is, amelyet büntetésként alkalmaznak, és kínzást, kegyetlen vagy megalázó bánásmódot jelent.

A Gyvt. 66/D § (8) bekezdése alapján ha a nevelőszülő meg nem engedett nevelési módszereket alkalmaz, a gyermeket, fiatal felnőttet bántalmazza, élelmezését megvonja, gondozását, nevelését önhibájából súlyosan elhanyagolja, a vér szerinti családdal való kapcsolattartást nem biztosítja, az örökbefogadást akadályozza vagy a gyermek, fiatal felnőtt ellátásához biztosított juttatásokat nem a gyermek, fiatal felnőtt szükségleteire fordítja, a működtető megkeresi a gyámhatóságot az új gondozási hely kijelölése érdekében. A működtető erről egyidejűleg értesíti a gyermekvédelmi gyámat és a területileg illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot.

- Fenntartó értesítése: Gyermekbántalmazás észlelését követő 8 órán belül telefonon, 24 órán belül pedig írásban értesíteni az intézmény fenntartóját a bántalmazás tényéről vagy gyanújáról, körülményeiről, a rendelkezésre álló információkról, a megtett és a tervezett intézkedésekről. Az adatlapot a szakmai vezető tölti ki, továbbítja azt a fenntartó és az illetékes gyermekjogi képviselő felé.
- Belső vizsgálat lefolytatása: A szakmai vezető kötelezettsége minden gyermekbántalmazási ügyben lefolytatni.
- Belső vizsgálat eredményének megküldése a fenntartónak: A bántalmazás észlelését követő 15, legkésőbb 30 munkanapon belül.

9.4. Szakmai etika

Hálózatunk a vonatkozó hatályos jogszabályokon túlmenően a nevelőszülői ellátásban dolgozók erkölcsi felelősségét is hangsúlyozza. Nevelőszülőinkkel, a nevelőszülői tanácsadóval, a gyermekvédelmi gyámmal szemben alapvető elvárás, hogy tudatában legyen: tevékenységével a szakmai munkája során vele kapcsolatba kerülő emberek (gondozott gyermekek, vér szerinti családkapcsolataik) életére messzemenően kihat.

Az emberi jogok, az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett a nevelőszülői ellátásban érintettek felé az egyik legfontosabb elvárás, hogy szakmai ismereteiket és önismeretüket, készségeiket, képességeiket állandóan fejlesszék, tevékenységükért, döntéseikért vállaljanak felelősséget. Ismerjék naprakészen a tevékenységüket érintő jogszabályokat, a munkáltató belső rendelkezéseit, ehhez segítséget a nevelőszülők a tanácsadótól és a továbbképzéseken kapnak. Váratlan helyzetekben önállóan, felelősségteljesen járjanak el. A krízishelyzetekben is tanúsítsanak önmérsékletet, kerüljék az erőszak alkalmazását. Megalázó, méltatlan helyzetbe ne hozzák a munkájuk során velük kapcsolatba kerülő embereket. Segítsék az egyenlő esélyek biztosítását. Megjelenésükben, környezetükben kerüljék a szélsőségeket. Ne fogyasszanak életvitelszerűen alkoholt vagy egyéb tudatmódosító szereket.

Feladataik végrehajtása során törekedjenek az együttműködésre, a gyors és hatékony problémamegoldásra, tiszta, egyértelmű kommunikációra. Ha feladataik ellátása nehézségekbe ütközik, kérjék a tanácsadó, a tanácsadó pedig vezetői segítséget, legyenek ennek során lényegre törőek, őszinték.

A gyermekekkel való érintkezések során soha ne éljenek vissza a feléjük táplált bizalommal, ígéreteiket tartsák be.

9.5. A gyermeki jogok biztosítása

A Hálózat működése során kiemelt figyelmet fordít a gyermeki jogok biztosítására, érvényesítésére, továbbá arra is, hogy a kötelezettségeit a gyermek megismerje.

A Hálózat szakmai tevékenységében alapvető értékrendként fogadja el és követi:

- a család szeretetét, a munka, a tanuláshoz való aktív hozzáállást, a másság elfogadását, a megbocsátást, pozitív gondolkodást, feltétel nélküli bizalmat, empátiát, más vagyonának, testi-érzelmi és szellemi értékeinek védelmét, az önzetlen segítségnyújtást.

A gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva a nevelőszülő:

- a befogadáskor (azt követően szükség szerint) tájékoztatja a gyermeket többek között jogairól, kötelezettségeiről,
- a gyermek jogainak gyakorlását a gyámhivatali határozatra és az egyéni gondozási- nevelési tervben foglaltakra figyelemmel elősegíti,
- tájékoztatja a gyermeket az együttműködés elősegítése érdekében a család életviteléről, szokásairól, napi időbeosztásáról. A közös étrend kialakítása során a gyermek méltányolható igényeire tekintettel kell lenni.

A nevelőszülői tanácsadó:

- a család látogatásakor tájékoztatja a gyermeket jogairól, kötelezettségeiről, a gyermekkel való akár négy szemközt beszédgetés, találkozás során, s felhívja a gyermek figyelmét a gyermekjogi képviselő tevékenységére, a kapcsolatfelvételt elősegíti,
- a gyermeket meghallgatva segítséget nyújt a jogok és a kötelezettségek értelmezéséhez, a gyermeknek a jogai gyakorlásához, kötelezettségei teljesítéséhez, így többek között megkeresi az ügyben illetékes hivatalt, szervezetet, egyesületet, gyermekjogi képviselőt,
- kezdeményezi a gyermekjogi képviselő eljárását, segítségét.

Az ellátásban részesülő gyermek a nevelőszülőhöz, a nevelőszülői tanácsadóhoz, a szakmai vezetőhöz, a fenntartóhoz fordulhat jogai gyakorlásának elősegítése érdekében, erről tájékoztatni kell a gyermeket.

A gyermekjogi képviselő ellátja a nevelőszülőnél élő gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekeink törvényben meghatározott jogainak védelmét, segíti azok megismerését, alkalmazását. Tájékoztatással biztosítjuk, hogy gondozott gyermekeink és hozzátartozói megismerhessék a gyermekjogi képviselő személyét, és munkáját. A gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülői tanácsadó is tájékoztatja a gondozott gyermekeket a képviselő elérhetőségéről, feladatairól, s arról, miben tud segítséget nyújtani. Emellett minden oktatási-nevelési intézményben és a nevelőszülői hálózat székhelyén hirdetmény tájékoztat róla a faliújságon (név, elérhetőség, fogadóóra)

A gyermekjogi képviselő feladatai:

- Segít a gyermeknek panaszai megfogalmazásában.
- Kezdeményezi annak kivizsgálását.
- A gyermeket állapotának megfelelő ellátáshoz hozzásegíti.
- Az elhelyezési értekezleteken képviseli ez ügyben a gyermek érdekét
- Eljár a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője érdekében, az önkormányzat valamint az Érdekképviselői Fórum megkeresése alapján.

- A gyermekjogi képviselő jogosult intézményünk működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni, és a helyszínen tájékozódni.
- Köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni, minthogy a gyermekek jogait minden olyan természetes és jogi személy köteles megvédeni, aki a gyermek ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

9.6. Érdekképviselet

A nevelőszülő segítséget kérhet személyesen a nevelőszülői tanácsadótól. A felmerült problémát a szakmai vezetővel a tanácsadó megtárgyalja, a nevelőszülőt tanácsokkal látja el, jogi ügyben a növendékügyi előadó segítségét is igénybe veheti.

A nevelőszülők önálló érdekképviseletet alakíthatnak, vagy már bejegyzett szervezethez csatlakozhatnak. Az érdekvédelmi szervezettel a jogi és szakmai kereteken belül együttműködésre nyitott, ez irányban elkötelezett a munkáltató. A nevelőszülőket érintő döntések előtt az intézmény konzultációs lehetőséget biztosít.

Az érdekképviseleti munka nem korlátozhatja a nevelőszülői tevékenységet, a jogszerű és szakszerű működést, a gyermek ellátása részlegesen sem módosítható, át nem ruházható.

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviseleti fórum a fenntartó képviselőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet a Hálózat alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választottjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői 2 fő,
- intézmény dolgozóinak képviselője 1 fő,
- intézmény fenntartó képviselője 1 fő

A képviselői tagság megszűnik:

- visszahívással,
- lemondással,
- a tag halálával,
- a tagságra jogosultságot adó jogviszony megszűnésével.
-

Az érdekképviselői fórum évente egy alkalommal, ill. szükség szerint ülésezik. Az Intézmény a gyermekjogi képviselő részére biztosítja az érdek-képviselői fórum ülésének időpontjáról való tudomásszerzést.

Gyermekjogi képviselő

A Gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermekek védelmére.

A Gyermekjogi képviselő segít a gyermeknek panaszának megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását, segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján, eljár az érdekképviselői fórum megkeresése alapján,

A Gyermekjogi képviselő jogosult a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni és a helyszínen tájékozódni, köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.

9.7. Munkatársak védelme

A Hálózaton foglalkoztatottaknak biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez szükséges megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat, és személyiségi jogaikat. A munkáltató köteles megfelelő munkakörülményeket, valamint munkájuk elismerését biztosítani kell. Jogsérelem esetén a szolgálati utat be kell tartani.

A Hálózat elfogadja, és tiszteletben tartja szakembereinek eltérő véleményét, a nézetkülönbségek egyeztetések során történő rendezésére törekszik. Támogatja szakembereit a szakma, illetve az ellátottak érdekeinek képviselete során vállalt – esetlegesen kialakuló konfliktusokban. A kollégák kompetenciahatárainak tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítását tartja szem előtt.

A kiegészítés megelőzése érdekében a szakemberek mentálhigiénéje, szakmai fejlődése érdekében állandó eszmecsatákat tart a Hálózat.

A dolgozók személyes adatait védi a Hálózat az idegeneknek, illetékteleneknek történő kiadástól.

Záradék

A szakmai vezetők, nevelőszülők és a nevelőszülői tanácsadók, a növendékügyi előadó, a gyermekvédelmi ügyintéző, a pénzügyi és munkaügyi vezető és a pszichológusok a szakmai programban foglaltakat megismerték, azt magukra nézve kötelezőnek tartják, és egyben elfogadják.

Debrecen, 2023. november 30.

Készítette

Civis Humán Szociális és Gyermekvédelmi
Központ Nevelőszülői Hálózat
4024 Debrecen, Vigkedvű M. u. 23.
Adószám: 18976540-1-09
Szlsz.: 60600084-00309282

Szalóczi Béla
Szalóczi Béla
intézményvezető

Fenntartó jóváhagyta: 2023. november 30.

Civis Humán Szociális és
Gyermekvédelmi Központ
4551 Nyíregyháza, Napkorong u. 42/B.
Adószám: 18747760-1-15

dr. Nagy-Szalóczy Anita

dr. Nagy-Szalóczy Anita fenntartó képviselője

Mellékletek:

1. sz. melléklet: A nevelőszülő díjazása és a nevelési ellátmány, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és a zsebpénzellátásnak szabályai
2. sz. melléklet: Nevelőszülői keret megállapodás minta
3. sz. melléklet: Kiegészítő megállapodás minta (normál, különleges)
4. sz. melléklet: Utógondozói ellátás megállapodásának tervezete
5. sz. melléklet: SZMSZ
6. sz. melléklet: Gyermekbántalmazás Módszertana